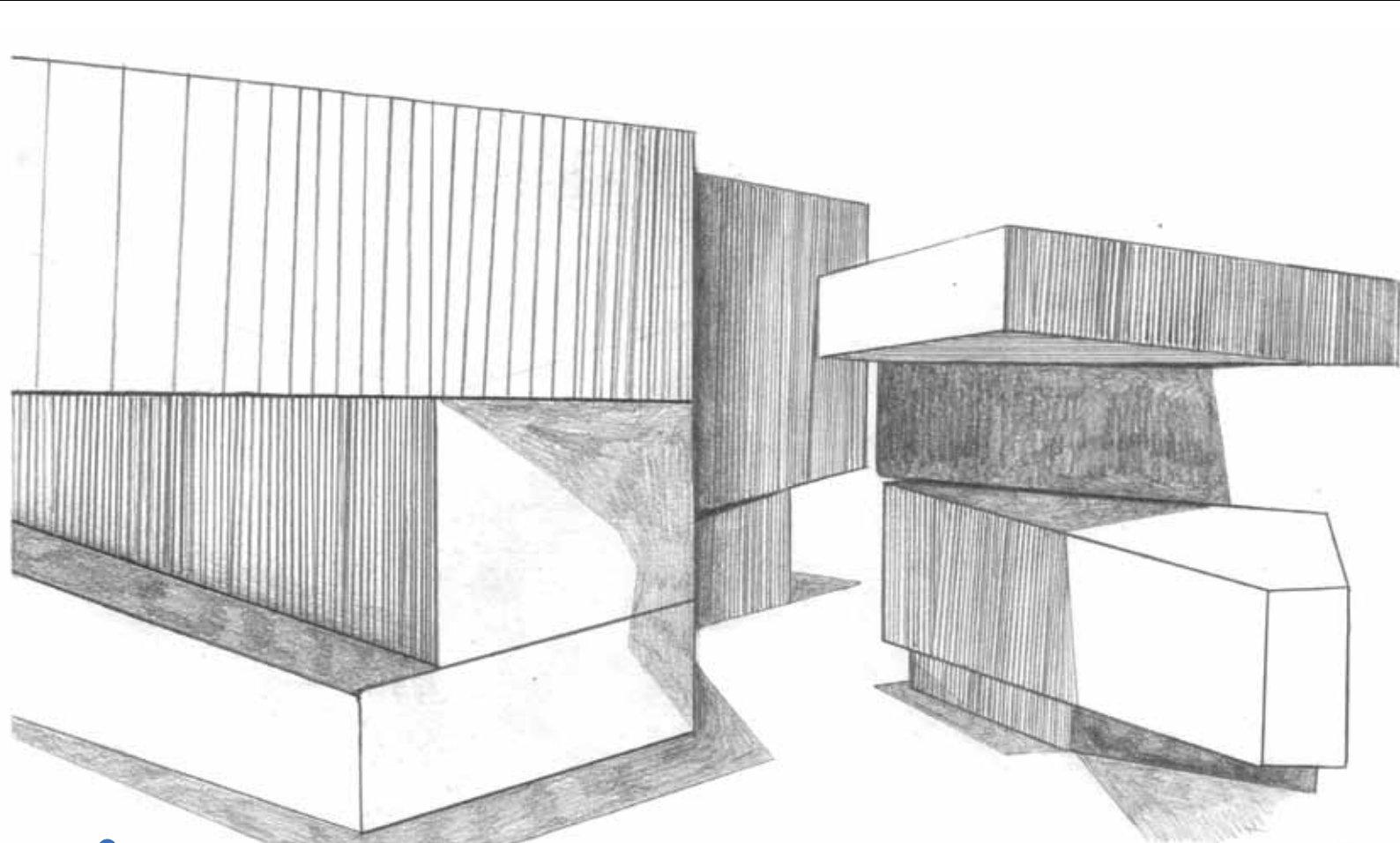

DIREKT AKTION

RADIKAL SYNDIKALISTISK UNGDOMSTIDNING

#59 ★ 30:-

**VÅR TIDS FASCISM * MAKTEN ÖVER
KLIMATET * BORGERLIG KLASSMAKT
* REFORMISMENS OMÖJLIGHET *
SVENSK MAFFIA * INTERVJU:
LABYRINT * RECENSIONER *
DA TJUVSTARTAR VALKAMPANJEN!**

STATEN

Statens sanna ansikte

LEDARE: I skrivande stund pågår ett stort klimattoppmöte i Köpenhamn. Ett klimattoppmöte som blivit omtalat. Inte bara för att de politiker som samlats från hela världen verkar vara oförmögna att göra något åt klimatförändringarna, utan framförallt på grund av polisens brutala angrepp mot demonstranter. Under lördagen 12 december hölls en demonstration med cirka 100 000 deltagare. Mitt under arrangemanget attackerade polisen demonstrationen, där bland annat SUF gick - enligt egen utsago för att förhindra våldsamheter. På nyliberala och högerextrema bloggar hyllas polisen som hjältar för att ha stoppat de autonoma från att ens komma i närheten av toppmötet.

Under lördagen greps över 1000 demonstranter. Dessa utsattes för en brutal behandling då de i flera timmar tvångades sitta ute i ett iskallt Köpenhamn, med buntband om handlederna och i ställningar som gjorde det omöjligt att röra på sig. Ett stort antal svimmade på grund av de fysiska påfrestningarna och många kissade på sig då samtliga förvägrades gå på toaletten. Trots att polisen i skrivande stund har frihetsberövat 1225 människor är endast 25 misstänkta för att ha begått brott.

Den danska polisens ingripande var ovanligt brutalt, men det är ingen unik händelse. Polisen använde samma taktik förra året för att stoppa antiraster från att demonstrera mot en nazistmarsch i Salems kommun. Hårdare krav på ordning och en allt mer omfattande statlig repression är någonting som ökar i hela Europa och kan förstås som en fascistisk rörelse inom demokratins ramar. Ändå vill vi i redaktionen mana till framtidstro. Saker och ting kan se dystra ut på ytan, men under brinner det redan. Hur hårt poliserna än vevar med sina batonger kommer upproret mot deras våld alltid att slå hårdast. Det är en farlig utveckling vi ser, men genom att börja förstå den kan vi också bemöta den.

I det här numret av Direkt Aktion skärskådar vi staten. Det finns artiklar som förklarar hur statens intressen sammanfaller med kapitalets och varför kapitalismen gör reformism och politiskt maktövertagande långsiktigt ohållbart. Vi har också fått med en text om fascistifiering som jämför förhållandena i Italien och Sverige. Vidare finns en längre artikel om klimattoppmötet i Köpenhamn som skrevs innan mötet ägde rum. Dessutom har vi jobbat vidare med att göra delar av tidningen mer lättsam och knutit till oss nya illustratörer, serietecknare och skribenter.

Som en liten tjuvstart på valskådespelet har vi som mittpusslag valt att publicera en kristdemokratisk valaffisch. Vår ambition är att leverera fler affischer från andra partier i kommande nummer.

Trevlig läsning!

DIREKTAKTION

ges ut av kulturföreningen Direkt Aktion och är Syndikalistiska Ungdomsförbundets utåtriktade organ. Tidningen utkommer med 4 nummer årligen. Att prenumera ett år kostar 120 kr, stödprenumeration kostar 200 kr.

Ansvarig utgivare: Axel Gagge

Redaktion: Axel Gagge, Johanna Hedlund, Gustav Ingman, Kristina Petterson, Albin Skog, Malin Westlund, Hugo Wijkström

Sydneyredaktionen: Gustav Linde, Johanna Knutsson, Susanne Lundberg

Grafisk form: Albin Skog

ISSN: 1403-281X

Org.nr.: 885001-9087

Direkt Aktion Box 6507

113 83 Stockholm

info@direktaktion.se

www.direktaktion.se

Innehåll #59

Sida Tre

Hyll & Sänk.....3

DA frågar: Jessica Moya.....3

Tema Staten

Staten är alltid borgarklassens stat.....4

Staten och vår tids fascism.....6

Om reformismens omöjlighet.....10

Riktig Svenska maffia.....14

Affisch

Tjuvstart av KD:s valkampanj.....15

Annat

De sitter i samma båt -vi drunknar.....17

Kultur

Recensioner.....26

Labyrint Intervju.....28

Sista sidan

För 20 år sen Kröninkan.....30

Månadens manshora Serie.....30

DA TYCKER:

Massimo Tartaglia

Killen som gjorde det många it-alienare velat göra under en lång tid, knäcka näsan och slå ut framtänderna på Silvio B. För bild på resultatet se sid 8 längre fram i tidningen.

Polisens massgripande

av 1225 demonstranter vid klimat-toppmötet COP15 i Köpenhamn. Varav endast 25 anklagades för brott - vad hände med att hellre fria än fälla?

Foto: José Figueroa

DA frågar: Jessica Moya

På Systembolagets lager Lagena, i Jordbro utanför Stockholm, bestämde sig ledningen för att sparka och byta ut de anställda mot bemanningspersonal - som får lägre lön, är lätta att avskeda och som kan kallas in eller lämnas utan arbete. Lagerarbetarna på Lagena Distribution svarade med en vild strejk och till följd av det SAC:s Civillkuragepris. SAC instiftade priset 1999 till minne av den facklige aktivisten Björn Söderberg som mördades av högerextremister samma år. Vi pratade med Jessica Moya som var en av de strejkande arbetarna.

DA: Arbetar du fortfarande kvar på Lagena? Hur är stämningen bland arbetarna nu, efter konflikten?

– Jag har varit anställd på Lagena sedan 1998 och arbetar fortfarande kvar. De som blivit avskedade är de senast anställda, i enlighet med LAS (lagen om anställningsskydd). Stämningen är sådär sedan varslen dragits tillbaka, vi är glada att vi valde att ta strid. Handels och LO vill göra något åt bemanningsföretagen, och det kan komma att bli en politisk fråga i nästa val. Men man har svårt att acceptera att inhyrda ska finnas hos oss när våra kamrater fick gå. Vid sådana tillfällen så borde inhyrda gå först och sen den egna personalen.

DA: "Lagena-arbetarnas modiga protest är en inspiration för många som i den ekonomiska krisens spår drabbas av omotiverade varsel eller hetsas i konkurrensen mellan arbetstagare" står det i motiveringen till priset. Tror du att kampen på Lagena inspirerar?

– Det som gav oss inspiration och stöd var sopgubbarnas strejk i Stockholm våren 2009, på samma sätt tror jag att vi inspirerar andra. Trots allt så är det ju inte möjligt att tåla vad som helst, det finns en gräns när folk börjar ifrågasätta hur de har det. Då blir det väldigt viktigt om man känner till strider som Lagena, men för att kunna påverka i större omfattning så behövs det fler som väljer att visa sitt missnöje.

DA: På vilket sätt kan våra läsare hjälpa er nu efter konfliktens slut?

– Även om vi strejkat för vår situation på vår arbetsplats, så händer det samma sak runt om i Sverige. Företag som kringgår LAS och byter ut sin personal mot inhyrda är ett faktum. Så vår kamp, arbetarnas kamp, fortsätter. Ju fler som kämpar desto bättre blir det för oss alla, och när några tar strid så måste man sluta upp bakom dem och visa sin solidaritet.

DA: Är det något du vill hälsa till unga som blir varslade eller får andra problem på sitt jobb?

– Prata med varandra, ta demokratiska beslut! Det är i enigheten som hela arbetarkollektivet har sin styrka. Byt erfarenhet med andra arbetare och arbetsplatser, varje frö som sås kommer att ge positivt resultat. Man kan förlora en strejk men man kan aldrig förlora på att strejka! **DA***

/tema: staten

Staten är alltid borgar- klassens stat

Vi lever i en demokrati där de som sitter i lagstiftande församlingar utses av folket. Ändå är staten kapitalistisk till sin natur, oavsett om vi väljer en "socialistisk" regering.

Direkt Aktion försöker staka ut lite riktlinjer för hur två så mot sägelsefulla påståenden ändå kan fungera ihop.

Text: DA-red Illustr.: Rasmus Hillberg

I början av Det kommunistiska manifestet (1948) skriver Karl Marx att "Den moderna statsmakten är blott ett utskott, som förvaltar hela borgarklassens gemensamma affärer"¹. Alltså att staten endast är borgarklassens förlängda arm som följer dess intressen. År 1848, när manifestet skrevs, var det en korrekt iakttagelse. I land efter land beredde kapitalismen som ekonomiskt system ut sig, och med kapitalismen följde också politiska framsteg för borgarklassen. Men som en beskrivning av staten som fenomen är det bristfälligt eftersom att det leder till frågan varför det överhuvudtaget behövs en stat? Hade staten varit en ren klasstat hade det räckt med en privat armé.

Under feodaltiden var den politiska och ekonomiska makten oskiljaktigt sammanknutna. Adeln och kyrkan kontrollerade produktionen, alltså själva jordbruket, och det var samtidigt de som stiftade lagar och upprätthöll dem. Det kapitalistiska systemet är betydligt mer invecklat. Staten under kapitalismen är institutionellt fri från den härskande klassen (borgarklassen) och den politiska makten har ett visst spelutrymme i förhållande till den ekonomiska. I statsteori brukar man därför tala om staten som relativt autonom, vilket förklarar varför den inte är rent kapitalistisk, men inte gör det möjligt att förstå den som någonting som med nödvändighet kommer att upprätthålla kapitalismen.

Ett sätt att se på saken är att vilka som än sitter i regeringen måste skaffa inkomster åt staten för att kunna hålla igång maskineriet. Men pengarna rullar in i form av skatter som endast kan utkrävas så länge kapitalackumulationen – alltså kretsloppet av produktion, försäljning och nya investeringar – fortgår. En arbetarregering som driver en så pass progressiv politik att företagens framtida vinster hotas kommer alltid att stöta på en gräns. Företag som inte längre litar på att få ut ökade vinster i framtiden vill inte investera, och om detta inträffar kommer statens pengar på sikt att ta slut. Detta kan kortsiktigt, i alla fall till en viss del, kringgås. I exempelvis Venezuela kan president Hugo Chávez driva en hård vänsterpolitik eftersom landet förfogar över väldiga mängder olja, vilket medför att han inte behöver ta samma hänsyn till företagen som krävs av Sveriges regering. Men den dagen oljeintäkterna börjar sina kommer han finna sig stå inför samma problem som alla andra.

För att åter knyta an till idén om statens relativa autonomi innebär inte ovanstående att statliga beslut alltid dikteras av kapitalisterna. Tvärtom finns det ofta ett ganska stort handlingsutrymme för vilken politik som skall föras. Under större delen av 1900-talet fick vi exempelvis i Sverige beskåda hur klassklyftorna minskade, levnadsstandarden ökade och lönerna höjdes.

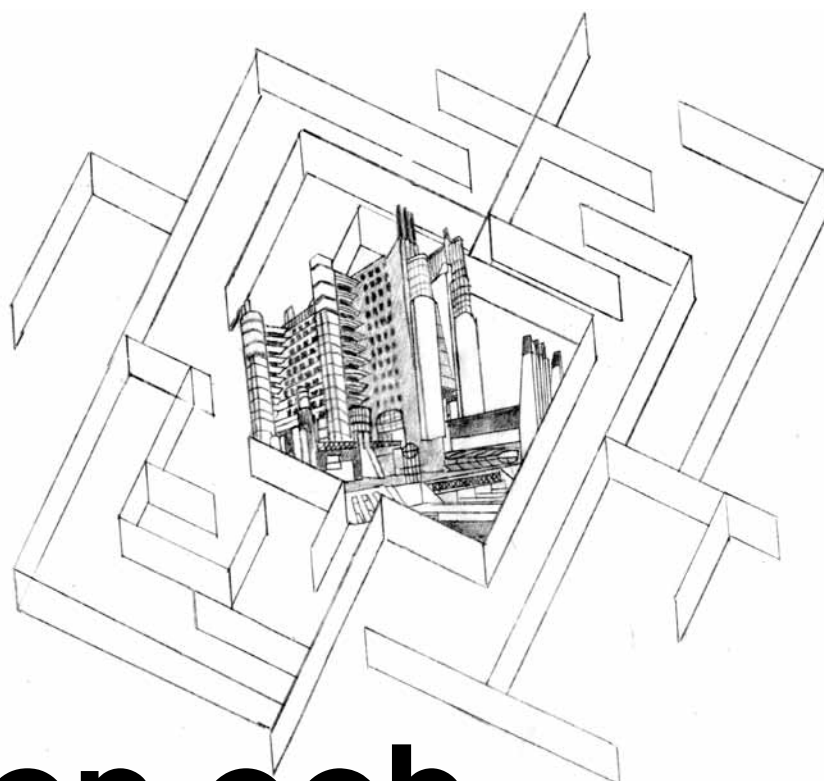
Detta kompensades med en ständigt höjd produktivitet i industrin vilket genererade ökade vinster trots att människor fick det bättre. Det nådde dock ett slut framåt 70- och 80-talet då borgarklassen fick nog och genom inflation och arbetslöshet tryckte tillbaka arbetarklassen. En slug sak med detta maktutövande är att det inte kräver någon medveten kollektiv handling från borgarna; det räcker med att de ska bry sig om sina vinster för att de också ska agera på ett sätt som begränsar politiken. Det är också därför separationen mellan politik och ekonomi är möjlig. Den härskande klassen inte måste vara regering för att kontrollera den.

Det politiska handlingsutrymmet bestäms inte i folkvalda församlingar eller andra demokratiska institutioner. Det avgörs i kampen mellan olika intressen som präglar samhället. Anledningen till att arbetarrörelsen i Sverige under större delen av 1900-talet kunde ingå en kompromiss med borgarklassen var att det hela tiden fanns ett underliggande hot om oordning eller rentav revolution. Så länge det hotet upprätthölls kunde man också gå in i förhandlingar och komma ut med avtal som hela tiden garanterade högre löner och bättre levnadsvillkor. Detta inte bara genom kollektivavtalen, utan också i form av en ökad progressiv omfördelning och lagar som Medbestämmandelagen (MBL) och Lagen om anställningsskydd (LAS).

Alla i vår generation som någon gång förespråkade en konfrontativ politik och därigenom också hamnat i konflikt med lagen och polisen har anklagats för att agera antidemokratiskt. Från ett liberalt perspektiv stiftas lagar av riksdagen, och riksdagen väljs av folket. Som socialister måste vi alltid påpeka och komma ihåg att själva förutsättningarna för att kunna stifta lagar genom en demokratisk process bestäms genom en kamp som absolut inte är demokratiskt, utan tvärtom präglas av oordning, våld och hot om våld. Hur mycket vi än kämpar kommer staten, så länge vi har kapitalism, till sin natur också att vara kapitalistisk och endast relativt autonom. Kapitalismens begränsningar kommer alltid att vara statens begränsningar.

De motsättningar som präglar staten är desamma som präglar ekonomin – motsättningar mellan klasser. Själva staten som institution är ett sätt att ändå kunna bevara en samhällig enhet, utan att motsättningarna för den delen försvinner. Det är därför som staten behövs, för att kunna överbygga motsättningar och upprätthålla samhället. Den kapitalistiska staten är bärare av ett föreställt allmänintresse och den agerar för samhällets bästa. Sen att samhällets bästa råkar vara kapitalismens bästa är en helt annan femma. **DA**

Staten och vår tids fascism

Fascismen är en tendens som existerar här och nu, även i "demokratiska" stater. I Italien har den statliga repressionen gått längst, men Sverige följer dess fotspår. Det är en samhällsutveckling vars udd är riktad mot klasskampen.

Text: Mattias Wåg Illustr.: Tove Grönroos

Utanför tågstationen i Rom står militärer uppställda och söker igenom varje grupp med utländskt utseende i en kraftsamling mot "invandrarbrottsligheten". De står inte ensamma. De legaliserade medborgargarderna hjälper dem att patrullera gatorna. Att vistas som migrant i landet utan uppehållstillstånd har nu blivit olagligt, och grips du på gatan utan papper kommer du att hamna i de fängelselika förvaren CPT – "centrum för permanent uppehållstillstånd". Gränserna stängs, till och med mot andra EU-länder som Rumänien. Allt paketerat som "säkerhet", den fråga som förde Berlusconi's högerallians till makten. En säkerhet som inte omfattar alla: vågen av rasistiska och homofoba attentat ökar i Italien. Pogromer mot romer och senegaler i Neapel, dagliga attacker mot homosexuella i Rom, en ung svart man slås ihjäl av butiksägare i Milano. Samtidigt sprider sig sakta de nyfascistiska husockupationerna från Rom till resten av Italien. I fotbollsklackarna är den högerextrema dominansen snart total. Postfascisterna vid makten har utvecklat ett blint öga för nyfascisternas framfart på gatan, en tyst tolerans och medgivande.

Laboratorium Italien

Det är svårt att hitta en tidningsartikel om Italien, både i Sverige och resten av Europa, som inte varnar för Berlusconi, för det italienska exemplet. Men en mer korrekt beskrivning vore att se Italien som Europas experimentlaboratorium snarare än som en anomali. De säkerhetsåtgärder som testas fram där inrättas senare i övriga EU – under Sveriges ledning.

Den globala suveräniteten håller på att skifta form, efter nyliberalismens kris och de blockeringar som påfördes de internationella institutionerna under globaliseringsrörelsens kampecykel. Den ekonomiska krisen, i kölvattnet av bolån och bankkrisen i USA, påskyndar utvecklingen genom att ge upphov till ökade sociala spänningar.

En av de ledande arkitekterna för EU:s nya "säkerhetsarkitektur" är Franco Frattini. Efter valet i Italien 2008 lämnade han sin post som EU-kommissionär för rätts- och inrikesfrågor för att istället bli utrikesminister i Berlusconi's kabinett. Som utrikesminister blev en av hans första uppgifter att utforma

G8-mötet i L'Aquila i juli 2009. Följaktligen blev också "säkerhet" den centrala frågan på toppmötet, Frattini drev hårt linjen att EU och NATO måste integreras istället för att överlappa varandra. Han såg det också som att G8 hade en central roll att spela för detta projekt.

Italien har fått mycket internationell kritik i sin målsättning att reducera den "illegala" migrationen till noll och för sin kriminalisering av papperslösa. Frattini har framgångsrikt genomfört resor till Mauretanien, Senegal, Angola och Nigeria för att upprätta en dialog inför G8-mötet, för att involvera dem i kampen mot illegal migration och droghandel. Italien och G8 har förbundit sig att hjälpa dessa länder att bygga upp nya passsystem, stå för polisutbildning i upprorsbekämpning och stärka deras förmåga att vaka sina egna gränser och hindra utvandring. Mest framgångsrikt har Italiens samarbete med Libyen blivit. Det rör sig om gemensam gränspatrullering och utvisningsförvar förlagda i Libyen – utanför EUs rättssystem.

Men denna flyktinghantering, som sätter asylrätten helt ur spel och strider mot FN:s mänskliga rättigheter, är inte ett isolerat italienskt fenomen. Franco Frattini har utformat en sjupunktsplan för EU om hur "illegal" migration ska bekämpas, för att skapa enhetliga mekanismer. Den planen är nu en del av Stockholmsprogrammet, EU:s femårsplan för rättsäkerhet, inre säkerhet och migration, som beslutades under svenska ordförandeskapet. Den italienska modellen blir under Beatrice Asks ledning till europeisk norm i Stockholmsprogrammet. EU går mot en ökad integrering av polisorganisationer och dataregister, överflyttning av militära uppgifter på paramilitära poliskårer, en allt hårdare flyktingpolitik med utvisningsförvar placerade i länder utanför EU:s gränser.

Europeiska kommissionens president José Manuel Barroso förklarade att "vanliga medborgare" skulle stå i centrum i utformningen av Stockholmsprogrammet, att syftet är att göra medborgarnas liv enklare och ge dem skydd. Stockholmsprogrammet ska innebära "en närmare matchning ska utvecklas mellan immigration och den europeiska arbetsmarknadens behov". För att föregå ett nytt FRA-motståndet, skrämd av Piratpartiets framgångar i EU-parlamentsvalet, har Beatrice Ask varit noga med att även hon påpeka att den nya övervaknings- och säkerhetsåtgärderna är för att skydda medborgarna. Panoptikon-effekten hotar att slå tillbaka. Thomas Mathiesen beskriver i Socialistisk debatt de nya europeiska direktiven för hur information får lagras:

"Kriminologen Lucia Zedner har påpekat att denna process har gått igenom tre faser. Först var det de farliga människorna som skulle övervakas, men det visade sig vara så pass komplicerat att finna de farliga att man var tvungen att börja tänka i risktermer istället. Det var dock mycket svårt att även finna vilka människor som man borde övervaka när man laborerade med sannolikhetstal, så man fick till sist övervaka alla. Processen har alltså gått från att övervaka farliga människor, till potentiellt farliga människor, till samtliga medborgare."

Högern som hybrid

Berlusconi's stora bedrift i italiensk politik är att lyckas samla hela den brokiga högern, från nyliberala frihandelsförespråkare, konservativa kristdemokrater eller ärkenationalister till nyfascistiska gatugrupper, under samma politiska paraply. För att hålla ryggen fri åt höger har han steg för steg inte bara lyckats införliva det gamla konservativa fascistpartiet *Allianza nazionale* i sitt parti *Popola della liberta* (Frihetens folk), utan även de nyfascistiska utbrytarpartierna – som i sin tur ingår i aktionssamarbeten med de extrema våldsgrupperna. Men det är farligt att stirra sig blind på Berlusconi. Anledningen att högern vann valet i Italien våren 2008 berodde inte på Berlusconi's valallians, de fick samma valresultat som i valet innan, utan på

det rasistiska högerpopulistpartiet *Lega Nords* stora valframgångar. *Lega Nord* gick främst framåt genom arbetarröster, och lyckades för första gången ta sig in i traditionellt röda regioner som Emilia Romagna.

Man inte får se olika högerströmningar isolerade fenomen, utan måste se hur de samverkar. Relationen mellan högern, höger-radikal populism och nyfascistisk

extremhöger är tät, tillsammans kan de balansera upp varandras brister.

Patrullerande poliser, militärer och legaliserade medborgargarden ska återställa ett sken av trygghet genom hård territoriell kontroll. "Säkerhetsdiskursen" blir högens svar på det problem de själva skapat. Utförsäljningar, privatiseringar av offentliga sektorn, nedbrytande av lokalsamhällen, ökad osäkerhet på arbetsmarknaden, marknadspriser på bostadsmarknaden – som svar på hela den osäkra livssituation detta skapat försöker högern garantera en artificiell säkerhet genom fler speciallagar, övervakning och hårdare straff.

När det sommaren 2009 blev kriminellt att vara papperslös migrant i Italien och gränskontrollerna skärptes ytterligare skapade detta inte fler utvisningar – utan bara mer "utvisningsbara" människor: och därigenom en skitad arbetsmarknad, bestående av arbetare med rättigheter, och de papperslösa rättslösa arbetarna som kunde hyperexploateras för svältlöner. Väger man in dessa perspektiv det inte svårt och förstå hur högern och extremhögern tätt sammanflätats i sitt projekt, hur arbetsosäkerheten, rasismen och säkerhetsdiskursen hänger samman, hur högerpolitiken som åtföljer arbetsmarknadens förändringar också verkar både genom institutionella förändringar och mobiliserande på gatorna.

Fascistisering

Men är "fascism" ett användbart begrepp för att begripa dagens rörelser och reaktionära samhällskrafter? Fascismen har aldrig varit ett sammanhängande ideologiskt system, inte ens i dess ursprungsland Italien. Det har snarare handlat om en flexibel ideologi, beredd att förändras och ta in influenser, att liera sig med olika klasskikt och presentera sig i olika förpackningar. I grunden har en reaktionär oföränderlig kärna funnits, baserad

- Skit skā skit hā -

på föreställningen om en nationell återfödsel, återgången till en organisk samhällsmodell i en mytisk urtid och ett återupprättande där skadliga influenser rensats ur samhällskroppen. Den kärnan hittar vi fortfarande i äldre partier som *Allianza nazionale*, såväl som i nyare partier som *Lega nord* och *Sverigedemokraterna* här hemma. Betraktar vi bara dessa element är det lätt att se fascismen som en isolerad företeelse, något alla politiska partier kan ta ställning mot. Rasism, aggressiv nationalism och reaktionär politik är tacksam att enbart tillskriva *Sverigedemokraterna*. De stämplas som extrema anomalier, vilket gör att man undviker att se relationen till den förda politiken.

Men ser vi relationen mellan högern, högerpopulismen och extremhögern som ett delat fält, och likt vänsterskribenten Ali Esbati istället börjar betrakta det som en process, en "fascistisering". Hur reaktionära förslag förs in i samhället blir nyckeln för att förstå fascismen, snarare än att analysera vad som sker inom den etablerade högern. Fascistisering innebär att se till fascismens funktion, snarare än enskilda teman. Vilka blockeringar står kapitalets partier inför idag, framstår "förbrukning" som en möjlig lösning på kapitalets problem och levererar det rätt resultat?

Den process som blir intressant att studera då är den politik och kulturkamp som bryter ner klassolidariteten och klasskampen i samhället; det område där högern och extremhögern möts. Italienska vänsterfacket CGIL:s talesperson Dino Greco menar att det är så vi ska förstå *Lega Nord*s framgångar i arbetarklassen. "Vi måste inse att det inte längre finns en relation mellan arbetarklassen och att rösta vänster. Arbetaren isolerade är inte längre en klass, han är något annat – det är en individ som ersätter den horisontella solidaritet med en vertikal solidaritet, den med sina företagsledare". Magnus Marsdahl visar i sin bok *Högerpopulismen* dissekerad hur norska Framstegspartiet effektivt brutit upp klassolidariteten genom att skapa en annan polarisering och annan form av solidaritet i samhället.

Relationen mellan högern, högerreaktional populism och nyfascistisk extremhöger är tät, tillsammans kan de balansera upp varandras brister.

I Framstegspartiets världsbild delas samhället istället vertikalt mellan "de som gör rätt för sig" (arbetare som individer och konsument, företagsledare, rättframma politiker) och de som är "parasitära" (arbetslösa, bidragstagare, migranter, kulturvänstern, spekulerande bankchefer, fackpampar). Den här retoriken känner vi igen från Alliansens politik i Sverige. Klassfrågor etnifieras eller individualiseras. Arbetslöshetsfrågan förvandlas till "utanförskap", de ekonomiskt eftersatta förorterna till "utanförskapsområden" och förortsuppluppen tolkas som etniska eller religiösa protester. Kvinnoförtrycket i samhället externaliseras och görs till en kulturfråga – något som "talibanerna utsätter kvinnor för i Afghanistan" eller hedersvåld. Då finns det inte längre något utrymme inom jämställdhetsfrågan att diskutera kvinnolöner. Esbati beskriver det som att "vinna terräng i vanliga klasskampen, genom att kliva ur klasskampen och ta andra grepp som får effekter på den direkta klasskampen". Massmobilisering skapas kring andra frågor än klasskonflikter, kring "säkerhet", "våldet", "moraliskt förfall" eller "brottslighet".

Dagens fascism kommer inte att vara en reprissändning. Den kommer inte komma enhetligt underifrån, som en reaktionär rörelse för att bemöta hotet från en stark arbetarrörelse. Den kommer att snarare att vara ett svar på en svag arbetarrörelse, som ett svar på

de problem kapitalet skapar. Dagens fascism kommer vara en hybrid, en "fascistisering" av institutionerna och högerpolitiken, som samtidigt öppnar portarna för reaktionär mobilisering på gatuplanet. För att bemöta ett diffust hot av "massinvandring", brottslighet, "extremism", välfärdsfuskare, "islamifiering", förortsgetton. Den kommer som en ny rädsla för de "farliga klasserna". Den kommer införas genom säkerhetspaket, Stockholmsprogrammet, FRA, Ipred, en allt mer flytande gräns mellan militär och polis, nolltolerans i förorterna. Det kommer ske genom åtgärder mot "utanförskap" i arbetslinjens namn. Och framför allt kommer den ske i medborgarjoritetens namn. **DA**

Ordlista

Pogrom – hat- och våldskampanj mot en minoritet, inledd av eller med stöd från myndigheterna. Pogromer mot judar och romer har varit vanliga i Europa sen medeltiden.

Kampcykel – ett marxistiskt ord för hur motståndet mot kapitalismen och repressionen från staten förändrats periodiskt i cykler om ca. 60 år.

Stockholmsprogrammet – EU:s femårsplan för inre säkerhet, planen lades fram i Älvsjö i Stockholm den 15-17 juli 2009.

Panoptikon – speglar som arrangerats så att fängvaktare kan betrakta alla fångar i ett fängelse från ett kontrollrum, något som leder till att fångarna ständigt känner sig sedda och agerar därefter. En gammal filosofisk bild av övervakning och vilken effekt det får på människor.

Hybrid – en sammanfogning av två olika delar.

Papperslösa arbetare – arbetskraft som inte är medborgare utan vistas illegalt i ett land. En vanlig arbetskraft i restaurangbranschen, byggbranschen och sexindustrin.

Klasskikt – arbetarklassen kan delas in i många olika "skikt" som har olika inflytande, olika lön och därför något olika intressen.

Fascistisering – processen att föra in fascistiska, konservativa idéer i politiken som sedan blir normala delar av högerens politik.

Etnifiering – när konflikter och problem i samhället skylls på kultur-, religions- eller etnicitetsskillnader mellan "invandrare" och "vanliga medborgare", istället för att förstås som ekonomiska eller sociala frågor som har med klass eller kön att göra.

Externalisering – när problem i det egna samhället kritiseras och bekämpas som en utsida till samhällets "egna" kultur. Till exempel när "hedersvåld" beskrivs som ett invandrarproblem och inte som ett exempel på mäns våld mot kvinnor.

Om reformismens omöjlighet

Hur reformerbar är kapitalismen? Strider i frågan har otaliga gånger blossat upp inom arbetarrörelsen. Den svenska socialdemokratin kom tidigt att utveckla en hög tilltro till partiets möjligheter att ta över staten och förvalta kapitalismen. Men efter fordismens fall står partiet utblottat då det inte klarade av att hantera 70-talets kris.

Text: Gustav Ingman Illustr.: Maja Franzén

Under det tidiga 1900-talet rasade den så kallade revisionismdebatten inom den tyska socialdemokratin. Den är intressant, för den belyser avgörande skillnader mellan den reformistiska och revolutionära arbetarrörelsen i deras syn på den kapitalistiska staten. Kort sagt kan man säga att den, med anknytning till staten, handlade om två saker: hur självständig staten är i förhållande till kapitalismen och hur reformerbart det kapitalistiska samhället är. Ställningstagandena i debatten och dess resultat sträckte sig långt utanför Tysklands gränser och blev kännbara även i Sverige. De ledande svenska socialdemokraterna åkte ner för att lyssna och delta i den tyska debatten och lärdomarna togs tillbaka till hemlandet. Och just den socialdemokratiska rörelsen var den som kom att prägla inrikespolitiken mest under svenska modellens uppkomst och glansperiod.

Den första delen av revisionismdebatten, om staten överhuvudtaget är självständig, genererade två olika politiska ställningstaganden. De som ansåg att den var självständig menade också att den gick att överta och följaktligen kunde socialism införas den vägen. De som menade att den endast var borgarklassens redskap förespråkade organisering utanför statens ramar, i exempelvis arbetarråd. I både Sverige och Tyskland kom de förstnämnda att bli dominerande. Socialdemokratiens maktövertagande hade från början sin bas i en stark arbetarrörelse organiserad utanför statens domäner, men började driva krav på rösträtt och företrädare för partiet ställde upp i riksdagsvalen.

Med tiden kom debatten att förskjutas mot att handla om hur reformerbar staten är. Den teoretiska grunden för en sådan debatt är att fördelningen av varor står relativt fri från produktionen av dem, alltså finns det en möjlighet till omfördelning genom staten. Vad som hände i socialdemokratin är att man

med tiden anammade en teoretisk hållning som byggde på att kapitalismen inte bara är reformerbar, utan att den till och med mår bra av reformer. I samma stund som sossarna började se reformer som någonting som är bra för tillväxten började man också överge tanken på ett statligt övertagande av produktionsmedel och socialismen som långsiktigt mål. För att parafrasera den ledande tyska socialdemokraten Eduard Bernstein, blev resan målet. Reformism gick från att vara en väg som ledde till socialismen, till ett sätt att främja ekonomin.

Det är inte någonting unikt för socialdemokratin att använda staten för att föra fram landets allmänintresse. Tvärtom är det så den kapitalistiska staten alltid fungerat och så den måste fungera. Hade det inte funnits en stat som kunde bortse från individuella kapitalisters intressen och som kunde företräda kapitalismen som system hade allt för länge sedan slitits sönder av inre motsättningar. Det har fått en del historiker att vända på den vanliga synen att socialdemokratin i Sverige

lyckades göra sig till den dominerande politiska kraften, till att se socialdemokratin växande makt över arbetarklassen som någonting som skedde parallellt med att själva partiet helt underordnades kapitalismen som system.

Båda frågorna som lyftes i revisionismdebatten är aktuella idag. De måste besvaras innan vi som kämpar för ett annat samhälle kan göra strategiska avväganden. Vi som växte upp i början av 90-talet var den första generationen som fick veta hur mycket våra gungor kostade. Vi har fått inpräntat sedan barnsben att statens utrymme att bedriva politik är närmast obefintligt. Vi växte upp i en värld av överflöd, där IT-miljonärer gjorde ofattbara vinster på spekulation, men där vi fortfarande fick läsa om ett Tyskland uppdelat i öst och väst eftersom att det inte fanns pengar att köpa in nya skolböcker.

Reformism gick från att vara en väg som ledde till socialismen, till ett sätt att främja ekonomin.

Om förskjutningen runt 1900-talets början gick från att handla om statens autonomi till hur långt vi kunde driva reformerna, har den hundra år senare kastats tillbaka till att gälla om statlig fördelningspolitik ens är möjlig.

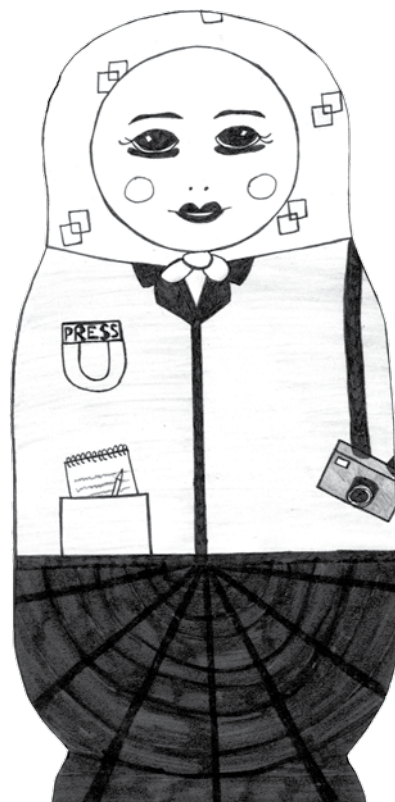
Det finns inte någon annan stat där socialdemokraterna blev så inflytelserika som i Sverige. Efter andra världskriget innehade de regeringsmakten nästintill obrutet till 1980-talet. Under denna tid formerades den så kallade svenska modellen. Detta innebar en full sysselsättningspolitik, höga skatter, stark offentlig sektor, statliga regleringar och ingrepp för att leda den privata sektorn åt det håll man ansåg bäst, samt en uppgörelse mellan arbetsköpare och facket om högre löner i utbyte mot att arbetsmarknaden hölls fri från strejker och andra konflikter. Samtidigt hölls en ganska hög tillväxttakt och hyfsat låg inflation.

Men den reformistiska politiken var inte bara framgångsrik för att socialdemokratin bedrev den på ett smart sätt. Minst lika viktigt är en rad andra faktorer som socialdemokratin inte rådde över och som gjorde att det var strategiskt riktigt för företagen att gå med på politiken. Efterkrigstiden präglades av en fordistisk produktion, alltså stora fabriker organiserade ungefär som ett löpande band där varje arbetare hade en specifik arbetsuppgift. Som exempel kan man säga att ingen arbetare

tillverkade en hel bil, utan var och en gjorde små moment som att köra i en mutter, för att sedan skicka vidare bilen till nästa person.

Att organisera produktionen på det viset gör det möjligt för arbetsköparna att hela tiden driva upp produktiviteten. Men det gör också hela produktionsanläggningar känsliga för ganska små ingrepp. Det räcker med att det löpande bandet stannar på ett ställe för att alla andra arbetsuppgifter ska försenas. Detta gjorde att arbetarklassen under denna period kunde tillskansa sig en väldigt stark maktposition, vilket gjorde arbetsköparna måna om att hålla konflikter borta från fabriker. Den kompromiss som ingicks (svenska modellen) gav arbetarklassen mycket bättre levnadsvillkor och maktposition, men de ekonomiska eftergifterna från arbetsköparsidan skedde endast under förutsättning att deras ställning som kapitalister och deras vinster inte äventyrades. För att knyta an till diskussionen om revisionismdebatten ovan kan man säga att det visade sig finnas ett stort utrymme att reformera kapitalismen under den här tiden. Men det var mycket på grund av de speciella historiska förutsättningarna som fordismen skapade.

Vidare var det ett stort problem för svenska kapitalister att det rådde arbetsbrist, alltså motsatsen till arbetslöshet. Det gjorde att de inte kunde utöka sin produktion

lika snabbt som de ville. Samtidigt gav det arbetarklassen en starkare förhandlingsposition. Därför fanns det också ett intresse för fackföreningsrörelsen att inte öka andelen arbetare för mycket, så länge inte arbetsbristen stoppade företagens vinster vilket hade hotat reallöneökningarna som facket garanterade sina medlemmar. Det hördes också som argument från LO som länge motverkade kvinnors inträde på arbetsmarknaden, eftersom att det fanns risk för att det skulle bli konkurrens om jobben. Istället var det arbetsgivarnas intresseorganisation SAF drev på väldigt hårt för att låta kvinnor ta del i mansdominerande yrken. I LO:s fall kan vi dock misstänka att det rörde sig mer om en dålig kvinnsyn, än om att kvinnor verkligen äventyrade fackets makt. För de hade inga problem med att alla friska män tvingades jobba, eller att Sverige tog in arbetskraftsinvandring från andra länder.

Givetvis upphörde inte klasskampen bara för att reformismen och samförståndet mellan arbete och kapital var stark i Sverige. En garant för att arbetsköparna skulle gå med på politiken och de fackliga avtalen, var att det ständigt fanns ett hot ute på samhällets golv. Ett hot om oordning och konflikt, som då och då kom till uttryck i rena stridigheter. Idag talas det mycket om samförståndet som den svenska modellen byggdes (och sägs byggas) på. Att köpa den idén utan att se att samförståndet alltid var ett resultat av en konflikt, inte något som nåddes genom samtal och ömsesidig respekt, kommer att

försvaga en arbetarrörelse som möter arbetsköpare rustade för krig.

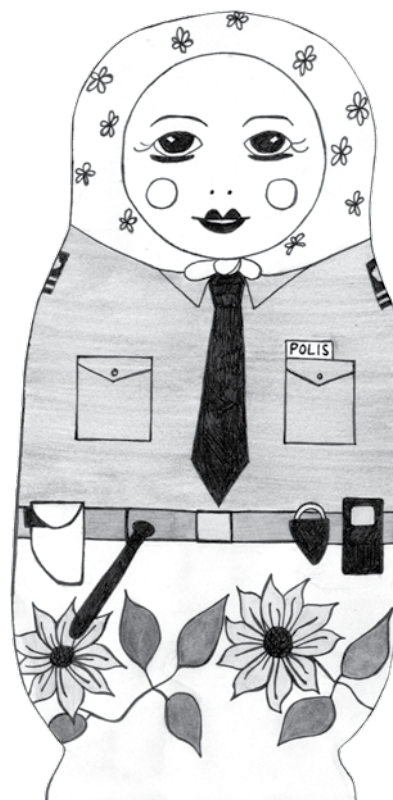
De senaste årens avtalsrörelser och val har varit märkvärdiga på det sättet att vänstern, socialdemokratin och facket har talat sig blåa om samförstånd och samhällsansvar, medan arbetsköparna hela tiden kommit med hot om arbetslöshet och

inflation. Vill vi förstå varför LAS blev till är det viktigare att fokusera på den vilda gruvstrejken på 1970-talet, än Saltsjöbadsavtalen och kompromisserna. I det avseendet måste det betraktas som positivt att förspelet inför årets avtalsrörelse präglats av ett betydligt hälskare debattklimat än på länge. Att motsättningarna mellan fackföreningar och arbetsköpare kommer upp till ytan där de hör hemma.

Den svenska modellens sammanbrott inleddes runt 70-talet. Kort sagt kan man säga att kapitalismens kris skapade en socialdemokratisk kris.

Profittkvoterna började falla vilket ledde till överproduktion och ekonomisk stagnation. Vilda strejker blev allt vanligare och fordismen, som tidigare varit en bra strategi för att kunna höja arbetstempot och skapa större vinster, blev ett orosmoment då arbetarklassen vägrade gå med på arbetsfred. Samtidigt lanserades idén om löntagarfonder som i sig var ett ganska lamt förslag om att på lång sikt låta fackföreningsrörelsen ta över ägandet av företagen. Men det uppfattades av arbetsköparna som en attack mot äganderätten vilket fick dem att mobilisera en stark enighet för att försvaga facket och arbetarklassen.

Krisen på 70-talet kan beskrivas i termer av fordismens kris. I och med den omorganiserades arbetsmarknaden och den svenska modellen passade inte längre in i det kapitalistiska projektet. Istället för full sysselsättning etablerades en relativt hög arbetslöshetsnivå och de fasta anställningarna ersattes med otryggare anställningsformer. Företagen kunde med tiden öka sina vinster igen, men på bekostnad av arbetarklassens löneökningar. Ackumulationen har sedan dess till stor del karaktäriserats av fräntagande, där företagen går in och tar över redan fungerande inrättningar men börjar driva dem med vinst – främst genom utförsäljning av offentlig sektor.

Socialdemokratin byggde främst sin legitimitet på att de bäst på administrera kapitalismen: alltså att kapitalismen var ett krisfritt system där människor fick det bättre så länge socialdemokrater kunde rikta utvecklingen åt rätt håll. När tillväxten helt plötsligt stannade och kapitalismens kris var ett faktum, hamnade också denna uppfattning i kris. Den svenska modellen klarade inte av 70-talets kris. Det socialdemokratiska partiet hade helt låtit sin verksamhet inkorporeras i den borgliga staten och var för länge sedan oförmöget att mobilisera arbetarklassen i en omvärld präglad av kapitalister som inte har några som helst tankar på kompromiss. Socialdemokratins styrka har aldrig varit att de har bäst argument eller skickligast PR-byrå. Deras styrka har varit att de under en lång tid kunde erbjuda förbättringar för arbetarklassen, men den tiden är sedan 70-talets kris förbi.

Den svenska socialdemokratin kunde växa under fordismen där den hjälpte företagen att ständigt skapa större vinster.

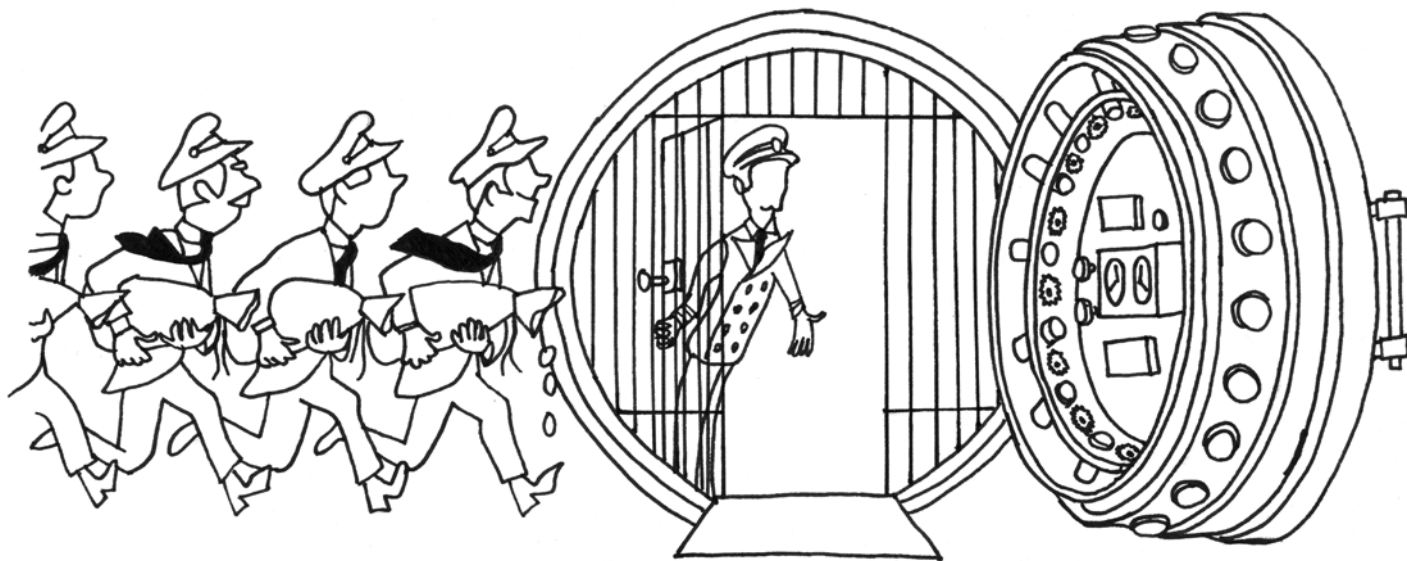
...kapitalismens kris skapade en social- demokratisk kris.

Betyder det att vi bör betrakta staten under socialdemokratin som kapitalets förlängda arm? Ett sådant förhållningssätt skulle knappast hjälpa oss att förstå politiken. Med tanke på hur länder över Europa utvecklades så pass olika under denna tid, trots att de alla gjorde det under samma sorts fordism, så innebär det att kapitalackumulationen inte sker efter samma logik som politiken. Men de två är ändå oskiljaktiga. För att

återvända till artikelns inledning och revisionismdebatten, kan vi nog efter nästan 100 års experimenterande med välfärdsstaten ändå slå fast att det finns ett ganska stort utrymme för de som innehar statsmakten att bedriva politik åt antingen höger eller vänster. Men det utrymme är ändå begränsat, och staten kommer aldrig under lång sikt kunna

driva en politik som äventyrar företagets vinster.

Reformismen är långsiktigt ohållbar eftersom att den måste anpassas till ett visst sätt att hela tiden öka vinsterna hos företagen, vilket fordismen är ett exempel på. Men då kapitalismen cykliskt hamnar i nya kriser och alltid kommer tvingas ändra sina metoder för att öka sitt kapital kommer varje reformistiskt projekt att gå i stöpet på sikt. När kapitalet omstrukturerar sin produktion blir den politiska regimen (t.ex. den socialdemokratiska fram till 70-talet), som svarade mot det tidigare sättet att öka vinsterna, ett hinder för detta. Och ett parti som knutit sin styrka till statens kommer att vara oförmöget att omstruktureras till en kamporganisation och bemöta de nya förhållandena. **DA***

Riktig svensk maffia

Vad har Hells Angels och kronofogden gemensamt?

Text: Per Blixt

Sedan bankerna släppt tyglarna lite och gjort kredithandeln enkel och obegränsad för finansvalpar med bakåtkammat hår, har antalet fall hos kronofogden ökat lavinartat. Alla människor drömmer om att få en lite schysstare materiell standard, att kunna byta ut den där klumpiga pipande 22-tums TV:n mot en sjukt stor, saftig HD-TV på 80 tum så att det helt plötsligt blir roligt att se på TV igen. Sen finns det ju de som gärna vill slippa se sina barn trängas i familjens gamla bil, och köper en ny fin och fräsch bil på avbetalning. För att inte tala om de som flyr den mögelskadade lägenheten i Brandbergen för att flytta in i en somrig villa i Tungelsta. Listan kan göras väldigt lång på saker människor gärna byter ut, uppgraderar och skaffar sig - men som den borgerliga staten på ett eller annat sätt undanhåller oss. Du är kanske inte kreditvänlig, då får du inte ta ett lån. Socialstyrelsen eller a-kassan kan skylla på matmomsen, skattetrycket, nya kläder till barnen o.s.v. för att hindra dig från att spara de där extra slantarna. Kort och gott, för att kunna byta upp sig så måste man kunna ta ett banklån och börja handla på kredit.

Nackdelen är att kredit är lätt att få när ekonomin går bra; det är bara att ansöka och bankerna blir pigga och trevliga mot dig. Finns det något bättre än hundratusentals avbetalande kunder som dessutom betalar hög ränta? Det rullar in pengar, kan man säga. Men ekonomin är lika pålitlig som en ficktjuv - inte alls alltså. På 90-talet blev det "sämre tider" och bankerna hamnade i kris, tusentals varslades och skrevs in på Arbets-

förmedlingen - och kunde därmed inte betala de lån de tagit på sina bilar, TV-apparater och hus. När skulderna växer tvingar man människor till en viss myndighet, som många säger är "bra att den finns" men väldigt få vill hamna hos. Kronofogden.

Kronofogdens uppgift är att skaffa tillbaka det allmänheten "snott" från bankerna, d.v.s pengar och prylar. Om du inte har råd att betala tillbaka din bil ska du inte få behålla den. Du får smaka på lyx, men kan du inte betala för den så ska du inte ha den. När man först tänker så låter det ju logiskt, har man inte råd har man inte råd helt enkelt. Men överväger vi och börja gräva i vad kronofogden egentligen gör, så får vi en helt annan bild. Kronofogden är hänsynslös, har du inte råd att betala tillbaka dina CSN-skulder, så kopplar de in "Kronis" och du får nya problem på halsen - trots att du inte kunde få jobb när ekonomin var körd i botten. Förutom att kronofogden tar pengar av dig varje månad när du har ett arbete, så kan de även göra en s.k. "utmätning".

En utmätning går ut på att en klämekäck herre eller dam kommer hem till dig, ibland oanmäld, tillsammans med (oftast) två stora killar med muskler. De pekar ut det som de anser att du inte har råd med - allt ifrån bilar till datorer till smycken - och tar med sig grejerna för att sedan sälja dem på auktioner för skrämmande priser. Vad går egentligen en utmätning ut på? Att kränka en redan utsatt människa. Alla vill höja sin standard, vi strävar alltid efter att må bra. "Satsa på dig själv"-propagandan har satt sina spår - människor blir inte lyckliga av snälla

ord utan av mer saker. Och handen på hjärtat, visst fan blir man glad av att se sin morsa lycklig då hon åker runt på en motorcykel hon fått av sin sambo? Visst kan man se att ens småsyskon blir lyckliga när de ser på Disney på en 40-tums TV och inte på den gamla skräniga dumburken? Vad kronofogden gör är att ta sig in i en familj med bekymmer och håna dem genom att ta deras saker ifrån dem. Sedan fortsätter skulden att växa, konstigt nog. Ansöker man om en s.k. "skuldsanering" så gör Kronofogden precis allt för att den inte ska gå igenom - kanske för att det är kul att göra människor ledsna och förstöra familjefriden?

Hells Angels har samma metod när de inte får de pengar en person är skyldig dem. Folk får låna med ocker-räntor, och när de inte kan betala går Hells Angels hem till personen och tar det de vill ha. Allt för att markera mot människan som hamnat i kläm att "Vi bestämmer, vi gör vad vi vill och du har ingenting att säga till om". Enda skillnaden är att Hells Angels kommer i skinnvästar och tatueringar, kronofogden kommer i kostym och slips. Annars är de lika i det mesta, de fyller samma funktion i samhället. Den ena verksamheten är kriminell och farlig, den andra är en "viktig sten i samhällsbygget".

Precis det här hände mig för några år sedan, hela min uppväxt formades efter Kronofogdens krav och taktiker. Min mamma och pappa ägde en sommarstuga utanför stan, för det var skönt att komma bort från den gråa förorten och arbetslivet, äta chips och grilla på helgerna. En mänsklig rättighet kan tyckas, när löpande-band-samhället satt klor i hela befolkningen och många drivs till vansinne av att behöva vara en del av det. Då är "vardagslyx" i form av en skitig röd stuga med vita knutar något många bara drömmer om. Ni kommer bli såna ni med, när ni har jobbat på samma ställe i tio år, tro mig.

Men sen blev mamma arbetslös under 90-talskrisen, precis som hundratusentals andra och pappa hade inte råd att betala två hyror (vår lägenhet och sommarstugan). Sommarstugan gick inte att sälja eller bli av med i finanskrisen, så räkningarna växte och växte. Till slut kopplades kronofogden in och mamma blev skuldsatt i nästan 15 års tid. Varje månad på jobbet drog kronofogden av en stor del av lönen och mamma fick inte ta eller ens ansöka om lån mer - det var kört för hennes del. Ni kan ju förstå sinnesstämningen en vuxen människa i den situationen plågas av. Inte förräns pappa dog skrev kronofogden av mammas skulder. De passade på att ta en stor del av pappas dödsbo - inte ens när en människa dör låter de en vara ifred.

Kronofogden ska fungera som en slags polis. Om du slår sönder en busskur kommer polisen efter dig, och om du fuskar med skatten får du polisen (med hjälp av Skatteverket) på dig. Om du inte kan betala igen dina lån kommer Kronofogden, och många som får utmätningar blir inte helt oväntat förbannade och hugger tillbaka, verbalt och ibland fysiskt. Då kopplar Kronofogden in polisen, och familjefriden är bortblåst för en lång tid. Kronofogdens uppgift är helt enkelt att fungera som en indrivningsfirma för staten, precis som torpederna för ett kriminellt gäng. Skillnaden är att den ena är "hemsk och förfärlig" och den andra är en legitim myndighet som har både stat och lag på sin sida, och gör det som måste göras.

Min poäng är att Kronofogden är en apparat anpassad för att straffa arbetarklassen när den vill höja sin standard. De rika har råd att köpa på avbetalning, de har mer kosing i fickan.

Företag betalar av, leasar och finansieras med aktier, obligationer, fonder o.s.v. Det finns däremot ingenting som säger att en vanlig låg-mellaninkomsttagare har den säkerheten. Arbetstagarnas livssituation förväntas förbättras helt naturligt i takt med kapitalismens uppbyggnad, trots att vi alla vet att man kan bli sparkad när som helst. Allt är möjligt genom att man erbjuder lån, och självklart vill man ta lånen. Man vill ju ha nya saker, man vill känna sig lite finare. Ingen vill sitta i jobbkläder hemma, man måste skaffa sig kläder man tycker om att bära. Lika angelägna som banken är att du ska ta lån, är de att ringa och kräva tillbaka pengar du inte har.

En hel del människor hamnar i den här situationen. Batongliberaler och professionella tyckare brukar ofta, inte helt oväntat, ta bankernas parti i konflikten. "Man tar inte lån om man inte har råd att betala tillbaka" är argumentet. Då glömmar de helt och hållet bort att ens livssituation kan förändras över en natt, om man råkar vara född i arbetarklassen. Arbetarklassen är skapad så att den ska vara beroende av borgarklassen, borgarklassen "ger" oss arbete och därigenom en lön (men borgarklassen behöver arbetarklassen, för utan arbetarklassen skapas ingen vinst till borgarklassen). Arbetarna får smaka på lite lyx men i nästa stund kan borgarklassen sänka dem med ett varsel, sparka på de som ligger längst ner och göra dem skuldsatta för resten av livet. När man är skuldsatt blir man lydig, för då har man inte råd att bli av med arbetet, och man har inte råd att skaffa fiender. En skuldsatt arbetare är en lydig arbetare. Eller så deppar arbetaren ihop och tar livet av sig, synd för arbetarens familj - är sonen gammal nog att börja skapa vinster åt oss?

Hela samhället bygger på att vi ska konsumera, och vi ska gärna handla på kredit - det älskar företagen, bankerna och staten, för då måste vi betala för det vi handlat senare, och även ränta på detta. När du köper en TV kontant eller med direktbetalning så betalar du en gång, sen aldrig igen. På avbetalning kan du ta precis vad du vill. Precis som när man får lön och ska shoppa kläder inne i stan så snålar man inte. Hela idén bygger på människors vilja att kunna konsumera mera, det är naturligt att vi tänker så. Kan du inte uppfylla deras krav och förväntningar, kopplas den ena myndigheten efter den andra in.

Den svenska staten har skapat en egen maffia, organisationer och myndigheter vars uppgift är att trakassera medborgare när de snubblar i de spikraka leden i samhällsskön. Från födelsen till dess att du dör vill de på olika sätt kontrollera dig och det du gör. Blir du arbetslös ska du in till AMS och gå i olika meningslösa program, bara så vi vet vad du gör. På AMS måste man utlämna hela sitt privatliv och ekonomi. Som om inte det vore illa nog, när du väl får ett arbete så kopplas Skatteverket in och kontrollerar att du betalar din skatt och att du får restskatt om de räknat fel, kort och gott så styr myndigheter över i stort sett hela våra liv. Kalla det för paranoia eller överreaktion, men skrämmande är det.

Och mitt bland alla myndigheter sitter Kronofogden: när de fyller i blanketten om en utmätning hos en familj ute i förorten, vad tror ni de tänker på? Tänker de på hur de totalt kommer att förstöra familjen, hur det kommer att uppstå konflikter och hur barnen kommer att få skämmas resten av sina liv? Eller tänker de på att de ska ta ifrån något värdefullt från en, för dem, helt okänd familj?

Nej, det tänker de inte. Precis som Hells Angels.

“Utan vårdnadsbidraget
hade det aldrig gått!”

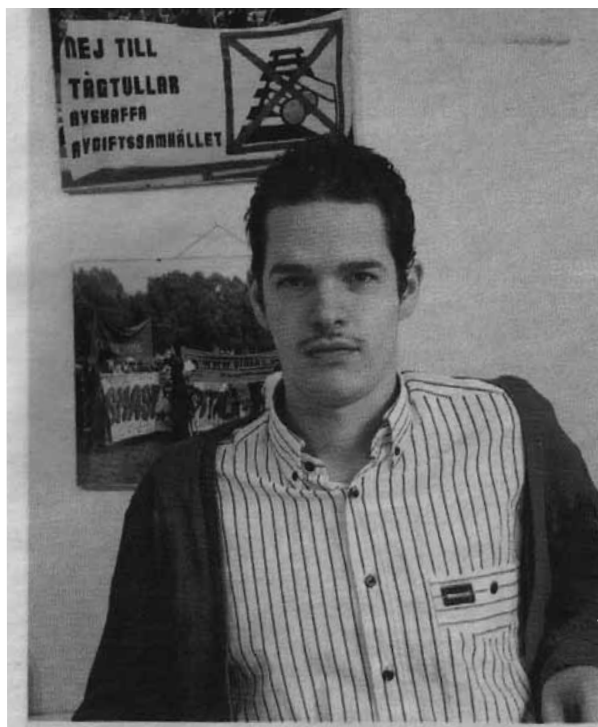

Josef 74, far och morfar

Kristdemokraterna

Christian Tengblad, som var med och startade Planka.nu kan tänka sig att

kollektivtrafik?

– En viktig sak är att vi försöker hålla oss framåt i media och ge så mycket intervjuer som möjligt. Vi

Öppna spärmlinjerna och tjäna 225 miljoner!

I torsdags, den 5 mars, släppte Planka.nu rapporten Till varje pris? om spärrens i SL-trafiken. Där presenteras helt nya siffror tillsammans med tidigare förklaringsresultat och tillkommande talar de siffror tydliga språk: ska vi ha en kollektivtrafik som är attraktiv, tillgänglig och samhällsekonomiskt lönsam kan vi inte behålla spärrens som det ser ut i dag. Vi måste öppna!

SPÄRRARNA I STOCKHOLMS kollektivtrafik kostar minst 60 miljoner kronor varje år, de öppnar över 2 700 kvadrater av stationstramvagnar, folk klämmer sig i anslutning till spärrens. Dessutom är arbetsuppgifter som att vakta dessa mer meningsfulla, snudd på försämrade villkor. Vi tror inte att någon skulle behöva förtära sitt jobb om spärrens skulle behöva vara bemannade och vi kommer att behöva en del av nya buschafförer, busschaufförer, som tillika koncentreras till att köra buss och inte behöver kontrollera varandra påstigandes biljetter alltså.

En spärrens kollektivtrafik skulle innebära stora tids- och effektivitetsvinster. Våra uträkningar visar att spärrens för biljettvissning kostar samhället 23 miljoner kronor om året. Dessutom skulle spärrens och den sortens vinster gör knappast att man i penga.

tisk frage-
"planka" är ett ganska
särskilt i jämförelse med "fusk
eller "tjvaka".

Christian Tengblad: Gå med i kriget om orden!

Vanligt folk läser tyvärr inte Direkt Aktion. Inte heller vänder de sig till oberoende bloggar för att få tag i information om nyhetshändelser, utan de kollar på TV och läser tidningen. Ärligt talat så är det ju så vi själva också får information om de flesta nyheterna. Därför är det viktigt att vi lär oss använda massmedia, samtidigt som man producerar egna mediekkanaler.

Oftast räcker det inte med att ha bestämt sig för att prata med media för att lyckas. Det finns tusentals intresseorganisationer, ungdomsförbund och politiska föreningar i landet. En bråkdel av dessa syns i massmedia. Det handlar inte främst om att de har ett ointressant budskap, utan att budskapet bara är ett pressmeddelande i en inkorg. Det finns inget konkret som har hänt, inget för nyhetsredaktionerna att hänga upp det på. Så den viktigaste lärdomen kan ni redan: att genom aktioner iscensätta konflikten. Om plank.nu bara hade varit en tryckorganisation, utan kopplingen till praktiken plankning så hade genomslaget blivit sämre. Där har den utomparlamentariska vänstern snarare haft det motsatta problemet: genom aktioner lyckas man skapa nyheter och utrymme. Men när aktionen väl inträffat har man lite problem med tryckandet. I värsta fall kan utrymmet fyllas av politiska motståndare: som när Osynliga Partiet gjorde aktioner mot Arbetsförmedlingen, vilka följdes

upp av debattartiklar från högerpolitiker som krävde privatisering av förmedlingen. De vanligaste praktiska tipsen om mediahantering känner de flesta till vid det här laget, om inte kan man beställa ett gratis exemplar av handboken från PR-byrån Westander (www.westander.se). Här är lite specifika tips om hur man kan göra:

Håll er tillgängliga! Att ta alla intervjuer, skolarbeten och förfrågningar gör att ni syns mer. Uppmärksamhet i sig ger mer uppmärksamhet, och ligger man i så kan man bli den naturliga "branschtalesmannen" att fråga om till exempel skolfackliga frågor i sin stad. Journalister vill gärna ha en alternativ röst när de skriver om ett ämne, och då är det perfekt att vara den första som dyker upp i journalisthuvudet!

Var systematisk! När man ger sig in i en fråga är det viktigt att ha koll. Analysera den politiska spelplanen, det vill säga vilka som är med i ert lag, och vilka som brukar vara motståndare. Vilka medier brukar skriva om frågan och vilka gör det bra? Gör listor över journalister och sätt i system att erbjuda exklusivitet till ett massmedium. När plank.nu hade testat SL:s nya spärrens i Lyon så slog SVT:s ABC upp det stort efter att ha fått exklusiv tillgång till materialet, som först senare släpptes till andra medier. Ett annat perspektiv på systematiken är att tjata! Argument biter bättre ju fler gånger de upprepas, och om man bara upprepar sina inövade repliker så vet man att något av det man säger kommer att tas med.

Berätta en historia! Vilka är ni som agerar? Vad är er beskrivning av samhället? När plank.nu startades ville vi

metro

Planka.nu m... över publicit...

Planka.nu har polisanmälts av SI för uppvigling och seytning. Men Planka.nu är inte oroliga. Tvärtom myser man inför den publicitet som följde polisanmälan, eftersom den innebär att fler stockholmare ansluter sig...

BENSINBEROENDE. Helst skattefinansierad kollektivtrafik förbättra miljö och trafik.

nyheter som inför den blicklet som följde polisnämndens efterdom som innebär att fler skolor har ansluter sig till unionen.

STYRSTYRK (ST) har under tid intensivt sin jakt på tre på kontinentalen. De har fler konfigurer i början.

PLANKA. NYHETEN är 2001 av styf-Stockholm när SL, vallet på kontinenten för att köpa priset på 70 kronor i början.

... och belopp

Si Det anstår inte "The capital
of Scandinavia" att vara den
enda huvudstaden i Norden
med ett slutet spårssystem.
till Det menar organisationen
Planka nu som i en ny rap-
port om svenska spårrä-

SL:s egen statistik stiger över 200 000 dagligen på pendeltåg och tunnelbanor vid T-centralen. Om en fjärdedel av dessa skulle behöva köa för biljett skulle den samhällekonomiska vinsten – beräknat utifrån det schablonbelopp om 51 kronor per timme som Statens institut för kommunikationsanalys använder sig av – att öppna T-centralens spårinjetts motsvarar över 10 miljoner kronor per år.

Planka nu poängterar i rapporten att "siffrorna ska tas med en stor nypa salt", men menar ändå att perspektiv behövs för att få igång järnvägens utvecklings omformning.

Gör utspelet i sinom tid! I retoriken pratar man om begreppet Kairos. Guden Kairos, som var Zeus yngste son, hade bara hår på främre delen på huvudet, bakhuvudet var skalligt. Man kunde alltså greppa tag i håret när han var på väg emot en, men när han gått förbi var det försent. Detta illustrerar hur man ska handskas med timing. Ett pressmeddelande om en aktion kan bli förstasidesstoff eller slängt i papperskorgen direkt, beroende på hur man har timat utskicket. Det finns två aspekter på timingen: att hålla koll och att skapa aktualitet. Att hålla koll är att nyhetsbevaka, prenumerera på relevanta nyhetsbrev och mailutskick som berör ens frågor, så att man vet när nästa rapport eller konferens kommer. Planka.nu fick nys om att spärpvakter skulle belönas med biobiljetter om de lyckats beslagta falska månadskort. Vi kopierade då raskt upp hundra fulkopior av kort och delade ut dessa till spärrvakterna i hela Stockholm. Aktionen kunde både knyta oss närmare personalen och sätta

Sammantaget är det viktigt för organisationer att ha en kommunikationsplan, i alla fall fram till den dag då Direkt Aktion är Sveriges största morgontidning. **DA**

De sitter i samma båt -vi drunknar

På COP15 i Köpenhamn träffades världens ledare för att skapa ett nytt klimatavtal. Nästan hundra tusen demonstrerade i Köpenhamn samtidigt som de rika länderna förhandlade om en kris de inte är beredda att betala. Vem har makten över Jordens klimat?

Text: Oskar Larsson, Ronan McAoidh

Vad är galet med klimatet?

Vad är det egentligen som är fel med klimatet? Sedan 80-talet, och fram till för några år sedan har en mer och mer intensiv debatt rasat – förändras vårt klimat?

Å ena sidan har miljökampar och vetenskapsmän hävdade att klimatet förändrats, att det förändras snabbare än det någonsin gjort i mänsklighetens historia, och att förändringarna till största delen är människoskapta. Å andra sidan har olje-industrin och dess lobbyister tillsammans med diverse höger-tokar hävdade att klimatet inte alls förändrats, att den uppvärmning som kan observeras bara är naturliga variationer i jordens temperatur och att det definitivt inte har något med mänsklig aktivitet att göra.

För några år sedan vanns debatten äntligen av den vetenskapliga sidan och det råder nu en offentlig enighet om att klimatet förändras, att det förändras för snabbt, och att förändringarna är skapade av mänskligheten.

Klimatförändringar – så funkar det

Något förenklat försiggår två kol-cykler på jorden. Den ena är den biologiska, där kol förflyttas av och genom olika livsformer, t.ex. när träd tar upp koldioxid från atmosfären, eller när människor andas in atmosfäriskt syre och omvandlar det till koldioxid i sin utandningsluft.

Den andra cykeln är den mineraliska cykeln, den cykel som beskriver hur kol rör sig från atmosfär till hav och vidare in i en jordbunden form – eller hur biologiska kolansamlingar som t.ex. dinosaurier, pressas ner genom jordlager och över miljontals år omvandlas till de komplexa kol-molekyler vi kallar olja.

De två cyklerna överlappar varandra, men skiljer sig markant i tempo. Den biologiska cykelns kapacitet att uppta kol är

mindre än den mineraliska cykelns, men i gengäld upptar den kol långt snabbare.

Problemen uppstår när kapitalet börjar använda sig av fossila bränslen som kol och olja i stor skala. Plötsligt flyttas kol från dess underjordiska plats i den mineraliska cykeln till atmosfären i form av koldioxid. Den biologiska cykeln tar upp en del av koldioxiden i atmosfären, men förbränningen av fossila bränslen släpper ut det snabbare än det kan absorberas.

Koldioxid är en växthusgas, alltså en gas som i vår atmosfär bidrar till att värma upp planeten genom att hindra solljus från att lämna planeten.

Kapitalet bränner alltså fossila bränslen, förbränningen släpper ut koldioxid i atmosfären, atmosfären förändras så att den behåller mer värme, och genomsnittstemperaturen på jorden ökar. Voilà – klimatförändringar!

Kapitalism och fossila bränslen – en saga om kärlek, och sot

Kapitalismens utveckling sedan sent 1700-talet har gått hand i hand med ett ständigt ökande beroende av fossila bränslen (olja, kol och gas) som en drivkraft för utveckling. Fossila bränslen har tjänat kapitalet som en energikälla, snabbat på expansion, och försett kapitalismen med några av dess viktigaste teknologiska genombrott. Förhållandet mellan kapitalistisk utveckling och fossila bränslen är så tätt att det är nästan omöjligt att föreställa sig hur kapitalismen kunde ha utvecklats utan dem.

Innan vi ser närmare på de olika fossila bränslenas specifika historia, är det nödvändigt att förstå hur viktig energiproduktion är för kapitalismen. Kapitalism existerade i några olika for-

mer även tidigare, men det var den Industriella Revolutionen som blev startskottet för den period där kapitalismen träder fram som den primära ekonomin i den utvecklade världen. Denna period kännetecknades å ena sidan av förstörelsen av traditionella livsformer genom privatisering av de allmänningar som använts för lantbruk, och å andra sidan av organiseringen av samhället runt lönearbete i en allt mer mekaniserad produktion.

Mekanisering

Innan mekaniseringen utfördes största delen av all produktion av hantverkare, arbetare med en specifik kompetens. Genom att introducera mer komplicerade maskiner för att utföra samma arbete, blev det möjligt att massivt öka produktionsmängderna, avveckla arbetarnas yrkeskunskap och därmed attackera hantverkarnas löner.

Till skillnad från äldre former av maskiner och verktyg, som till största delen var handdrivna, krävde de nya maskinerna externa kraftkällor. Innan utvecklingen av ångmaskinen hade kapitalismen till största delen förlitat sig på vattenkraft och hästkraft för att driva maskineri. Av dessa källor var vattenkraften antagligen den mest produktiva, men den förde med sig nackdelen att produktionen låstes till en specifik geografisk plats, nämligen bredvid en kraftig flod.

Ånga

Därmed blev utvecklandet av en bränsleeffektiv ångmotor som kunde drivas med kol ett stort genombrott för kapitalismen. Motorn ökade produktivitet och profit i många industrier, och tillät kapitalismen att placera produktionen på andra ställen än geografiska kraftkällor, vilket ledde till en ökad koncentration av kapital i städer. Vid början av 1800-talet hade ångmotorn modifierats så att den kunde användas för att driva skepp och tåg. Denna utveckling var helt avgörande för den Industriella Revolutionens andra fas och ökade hastigheten för kapitalismens globalisering.

Men skiftet från vattenkraft till kolkraft som energikälla gjorde självklart att kapitalistisk produktion blev beroende av kolarbetares samarbete i de industriella hjärteländerna. Det gav gruvarbetare en enorm mängd strukturell makt och i både USA och Storbritannien var militanta kolgruvearbetare i fronten för strejker och upplöpp. Därigenom fick de högre löner, bättre arbetsvillkor och tvingade upp kolpriset.

Oljeåldern

Detta beroende försvann när koldrivna ångmotorer byttes mot oljedrivna explosionsmotorer. Vid början av första världskriget började transport och energiproduktion drivas med explosionsmotorer. På så vis tvingades kapitalet inte längre förlita sig på militanta kolgruvearbetare i industriellt framskridna länder som Storbritannien och USA, men blev i gengäld beroende av att kontrollera oljeproduktionen i Mellanöstern.

Oljeimperialism

Direkt repression, förhandlingar och löneförhöjningar användes för att kontrollera kolproletariatet. För att kontrollera tillgången till olja i Mellanöstern använde man istället ombud-sregimer och diktaturer. Brittiska företag hade redan börjat utvinna olja i Mellanöstern strax innan Första Världskriget, och de fördrag som slöts efter kriget utökade befogenheterna och makten i regionen för de kapitalistiska krafter som vann. Storbritannien och Frankrike gavs ansvaret för att skapa nationalstater i regionen. Storbritannien tog ansvar för Irak, Palestina och Jordanien, medan Frankrike ansvarade för Syrien och Libanon. I Iran stöttade Storbritannien och USA en kupp efter att revolter hotat Qajar-dynastins stabilitet.

I alla dessa länder var det politiska målet att upprätthålla stabila och vänligt inställda regeringar, för att bibehålla kontroll över oljeproduktionen. Men paradoxalt nog blev den extrema rikedom som oljeintäkterna skapade en destabiliserande faktor i många av dessa länder. De regimer i Mellanöstern som installerats av västliga intressen förlitade sig på stöd från andra stater och oljeintäkter, men gjorde knappt något för att vinna brett, folkligt stöd. Detta ökade bitterheten över de enorma rikedomar som exporterades från länderna. Under 1940- och 1950-talet ledde detta till en våg av folkliga rörelser som försökte omfördela rikedomarna som oljeproduktionen skapade och riva makten ur händerna på USA och Storbritannien. Men när dessa rörelser försökte återerövra lokal kontroll över oljeproduktionen möttes de av kontra-kupper som stöttades av USA; i Iran 1953, i Irak 1963.

Samma mönster upprepade sig i Venezuela, ett annat land med stora oljefyndigheter. Där stöttade USA en rad diktaturer i utbyte mot tillgång till oljefälten.

Olja i produktionens alla kretsar

Samtidigt som Storbritannien och USA försökte bibehålla makten över ett mer och mer instabilt Mellanöstern, blev kapitalismen mer och mer beroende av olja. Massproduktion av bilar med explosionsmotorer började 1914 och ledde till stora ökningar i efterfrågan för olja. I många länder blev bilar närmast "inbyggda" i kapitalismen, så att städer och tillgång till tjänster förutsatte att alla ägde en bil. Efterfrågan för olja ökades ytterligare av den petrokemiska industrin, speciellt efter Andra Världskriget, det skapades ett enormt utbud av oljebaserade produkter. Speciellt viktigt i den här utvecklingen var den "Gröna Revolutionen", som ökade avkastningen från grödor över hela världen genom användningen av oljebaserade gödningsmedel.

1900-talets senare del har kännetecknats av en ökad globalisering av kapitalismen, industriell produktion har flyttat bort från de högavlönade delarna av den utvecklade världen och istället delats upp på en mångfald lågavlönade utvecklingsländer. Denna förändring, som bara blivit möjlig genom utvecklandet av modern kommunikations-teknologi och oljebaserad landtransport, har attackerat den västliga arbetarklassens styrka och organisation, och skapat oroligheter och revolter i arbetsstyrkor i utvecklingsländer över hela världen.

Denna process kämpade arbetare mot med näbbar och klor. De såg mekaniseringen som en utveckling som på sikt skulle förstöra deras uppehälle och angrep därför fabriker och maskiner med brandattentat och sabotage. Det innebar att fabriker som drevs med vattenkraft ofta tvingades förläggas på landet, vilket gjorde dem mer sårbara för upproriska miliser av hantverkare som attackerade och brände ner dem.

COP15 - De sitter i samma båt...

200 år efter den Industriella Revolutionens början står mänskligheten och den moderna kapitalismen med ett allvarligt problem på halsen. Klimatförändringar skördar redan dödsoffer genom översvämningar, minskade skördar och ökad spridning av sjukdomar genom förändrade klimatförhållanden. Miljoner människor blir klimatflyktingar när deras försörjningsmedel förstörs av klimatförändringar eller deras hem helt enkelt slukas av de stigande haven.

Oavsett vad kapital och nationalstater världen över säger till sina arbetare och medborgare, är de väl medvetna om klimatförändringarna och dess konsekvenser. Reaktioner och förberedelser är noggrant koordinerade – FrontEx, EU:s gränsbekvakning, planerar redan att införa drönarbekvakning av gränserna mot syd för att kunna stoppa de ökade flyktingströmmar som klimatkaoset kommer att generera.

Utsläppshandel och kvotmarknader

Genom COP-processen – Conference Of the Parties – försöker FN:s klimat-utskott United Nations Framework Convention on Climate Change – UNFCCC – sedan 1992 samordna sina insatser mot klimatförändringar. Hittills har UNFCCC lyckats producera Kyotoprotokollet, som ska administrera utsläpp av växthusgaser genom marknadsmekanismer.

Marknadsmekanismerna består dels av ett utsläppstak, dels av utsläppskvoter till stater och företag som förorenar. Kvoterna får inte överstiga utsläppstaket – det finns alltså ett tak för hur höga utsläpp som får förekomma.

Men – hur fastställer man hur stora utsläpp som ska tillåtas?

Det är här problemen börjar. Fram tills idag har man delat ut kvoter efter historiska utsläpp – de som förorenar mycket får stora utsläppsrättigheter, de som förorenar lite får små utsläppsrättigheter. Förutom den uppenbara orättvisan i att den som förorenar mycket ska belönas skapar det ett intresse för företag och stater att överdriva sina tidigare utsläpp, för att kunna tillägna sig stora utsläppskvoter.

Kvoterna har ett värde som fastställs genom tillgång och efterfrågan på en kvotmarknad. Om ett företag eller en stat släpper ut mindre växthusgaser än de har ”rätt till” efter sin mängd kvoter, kan de sälja de överblivna kvoterna till andra stater eller företag, som därigenom får rätt till större utsläpp.

Här utökas problemen med kvotmarknaden; utöver utsläppstaket finns det ingen mekanism för att minska utsläppen. Handelsmekanismerna flyttar utsläppen från industrier där det är lönsamt att installera renare teknologi, till industrier där det inte lönar sig att uppgradera teknologin. De sparar alltså pen-

gar, inte växthusgaserna.

Kyotoprotokollet försvårar problematiken kring kvotmarknader genom att införa Clean Development Mechanisms, alltså "Mekanismer för Ren Utveckling", och Joint Implementation, "Gemensamt Genomförande".

CDM är en marknadsmekanism som gör det möjligt för förorenare att utöka sina utsläppskvoter genom att "stödja ren utveckling". I Kyotoprotokollet betyder det att ett förorenande I-land eller I-lands-industri kan sponsra ett projekt i ett U-land som bedöms minska utsläpp och därigenom tillägna sig utsläppskvoter.

Resonemanget bakom följer en intressant princip - "Om I-land X inte sponsrat CDM-projekt Y i U-land Z, hade U-land Z satsat på ett smutsigare projekt W. Skillnaden mellan utsläpp från det "rena" projektet Y och det "smutsiga" projektet W borde alltså tillfalla I-land X i form av utsläppskvoter som belöning".

CDM skapar alltså värde på kvotmarknaden genom att jämföra utsläpp från faktiska projekt som sponsrats av I-land med ett utsläppstak baserat på fiktiva projekt som aldrig ägt rum. Här har marknaden parter återigen intresse i att överdriva sina eventuellt kommande utsläpp för att generera utsläppskvoter.

Joint Implementation fungerar på ett liknande sätt, men som namnet antyder är ett Gemensamt Genomförande av ett "Rent Projekt" - två I-länder går samman om att utföra ett "rent" projekt. Utsläppskvoterna som det genererar bestäms återigen genom jämförelse med ett påhittat utsläppstak, och delas därefter mellan värdlandet där projektet utförs, och landet eller företaget som tog initiativet.

Kyotoprotokollet är inte ett bindande avtal, men ett rådgivande avtal, helt utan straff för de företag eller länder som bryter mot protokollet. Om en part som anslutit sig till protokollet avslöjas med att bryta mot de utsläppstak eller minskningsmål för utsläpp som protokollet sätter upp finns en tabell med böter eller avgifter. Men att betala botten för sitt protokollbrott är frivilligt(!). Det finns alltså inga mekanismer för att säkra att protokollet efterföljs.

Sammanfattningsvis kan man alltså säga att Kyotoprotokollet är ett marknadsprotokoll, ett protokoll som reglerar handel med utsläppskvoter. Det säkrar att minskningarna av växthusgasutsläpp hamnar där de är som billigast, och att stater och kapital kan fortsätta producera billigt och profitabelt, trots utsläppstak. Därutöver har det inga tvingande mekanismer, bara rådgivande.

Vad är meningen med Kyotoprotokollet då? Även om den globala sammanslutningen av stater och kapital inte alltid verkar uppföra sig helt förnuftigt, finns det helt klart motiv med protokollet.

...vi andra drunknar i de stigande haven

Stater och kapital vet att klimatförändringar är ett faktum och att de är skapade av människor. De förstår att det är förbränning av fossila bränslen som till största del orsakar klimatförändringarna, och att förbränningen är en följd av kapitalismens produktion och distribution. De förstår att arbetare och medborgare världen över kommer att drabbas av klimatförändringarna och att dessa människor kommer att lägga ihop två och

två, kräva att klimatkaoset stoppas – utan att deras levnadsstandard försämras.

Om kapitalismen och regeringar världen över ska kunna fortsätta legitimera sin existens, måste de alltså kunna leverera lösningar på kapitalismens grundläggande paradox – oändlig tillväxt på en ändlig planet. Hur ska produktionen och ackumulationen kunna fortsätta i oändlighet när den redan hotar de materiella förhållandena för mänsklighetens existens? Hur ska arbetare kunna hållas lydiga och effektiva när deras bostäder förstörs av superstormar eller slukas av stigande hav, när maten blir dyrare och dyrare i takt med att skördarna slår fel mer ofta och epidemier rasar oftare?

Överhetens lösning heter Grön Kapitalism, eller The Green New Deal. Den gröna kapitalismen erbjuder två nya typer av marknader som kapitalet kan expandera på. Dels den abstrakta, finansiella marknaden som introduceras ovan – handel med utsläppsätter och alla finansiella spinoff-produkter som det medför. Dels "nya, gröna" teknologier – biobränslen, kärnkraft, vattenkraft, vindkraft – arbetsintensiva, stora byggprojekt som omsätter enorma mängder kapital.

Här politiseras klimatförändringarna ytterligare. Härskarklassen vill säkra sin infrastruktur och sin makt genom att byta ut en sorts centraliserad, teknokratisk energiförsörjning och transportnät mot en annan. Kolkraftverk, ett farligt, klimatförstörande och svårhanterligt sätt att producera energi, ska bytas ut mot kärnkraftverk – en ännu farligare, miljöförstörande och ännu mer svårhanterlig energikälla. Privatbilismen ska få konstgjord andning - bensin och diesel - drivmedel som förstör klimatet och förskjuter global politisk och ekonomisk makt till stater med oljefyndigheter, byts ut mot bioetanol och biodiesel, som även de släpper ut koldioxid vid förbränning eller produktion, och dessutom bidrar till att förvärra den globala matkrisen.

De satsningar på förnyelsebar energi som görs av stater och kapital efterlämnar ofta en bitter social och ekologisk bismak – enorma fält av vindkraftverk anläggs på platser där folk redan bor, med tvångsförflyttningar och misär som följd. Floder däms upp för att bygga dammprojekt, och översvämmar dalar som är hem för tiotusentals människor, förstör försörjningsmöjligheter för fiskare som bor vid floder och ödelägger flodernas ekosystem.

Det är alltså inte bara klimatförändringarna i sig som slår hårdast och först mot världens arbetarklass och underklass. Överhetens panikartade "lösningar" genomförs även de på bekostnad av världens fattiga och utsugna.

Vad ska vi göra?

Så vad ska vi göra? Hur stoppar vi klimatförändringar och bygger ett klimathållbart samhälle samtidigt som vi raserar kapitalism, statsstyre och centralism?

Det är lätt att skissa upp ett principiellt eller strategiskt svar – kärnkraftverk, privatbilism, tvångsförflyttningar, oljeproduktion, biodiesel och kvothandel rimmar dåligt med ett samhälle baserat på direktdemokrati, aktivt deltagande i samhällslivet och arbetarstyre över produktionsmedlen. Våra riktlinjer i klimatdebatten måste istället vara ökad decentralisering och suveränitet i energiförsörjning och matproduktion, och förnyelsebara energikällor som vindkraftverk, vattenkraft och solkraft.

Men att rabbla upp fina fraser och vackra visioner är alltid lätt - vad betyder ett frihetligt socialistisk perspektiv på klimatdebatten här och nu?

Vår första uppgift är den svåraste – att vinna idéstriden. Det råder en kvävande enighet i den politiska sfären och samhället i stort om att klimatförändringar är ett opolitiskt, konfliktfritt problem – vi bor alla på jorden, vi tjänar alla på att lösa klimatförändringarna så snabbt som möjlig och därför ska vi alla bara le, ta varandra i handen och marschera mot en ny, underbar, Grön Kapitalism.

Vi måste alltså visa hur klimatförändringarna är kapitalismens fel genom fossilindustrin, att klimatförändringarna slår hårdast och först mot de som är fattigast, och att överhetens "lösningar" bara är till för att bibehålla deras privilegier, förtryck och utsugning av oss.

Men att visa att kapital och stater har fel räcker inte – vi måste presentera egna lösningar! Först och främst ska fossilindustrin stoppas. Fossila bränslen är den absolut största källan till växthusgaser. Inte ett kilo kol, inte en liter olja ska lämna marken. Stoppet av fossilindustrin ska inte ske på bekostnad av olje- och kolarbetare – de företag och stater som profiterar på fossila bränslen ska betala uppbyggnaden av förnyelsebar energiproduktion och omskolning för de tidigare fossilbränslearbetarna.

En massiv satsning på förnyelsebar energi ska genomföras, världen över. Men nu snackar vi inte enorma dammprojekt och tvångsförflyttningar, utan decentralisering av energiförsörjningen. Genom integration av sol - och vindkraft i stadsmiljöer kan städer bli nästan självförsörjande med energi. Länder som Sverige och Danmark med långa kuster har utmärkta möjligheter att förlägga vindkraftverk eller vågkraftverk till havs.

Program för energieffektivisering av bostadshus och industribyggnader genom förbättrad isolering och ventilation kan medföra enorma besparingar av energi och därmed minska utsläpp av växthusgaser. Transportnätet måste revolutioneras ge-

nom en enorm utbyggnad av järnvägsnätet, offentlig transport och cykelbanor. Privatbilism ska bli oattraktivt, inte genom höjda bensinpriser, men genom en så genomgående förbättring av kollektivtrafiken att den inte kan hävda sig varken ekonomiskt eller bekvämlighetsmässigt.

Vi måste kräva bättre utbildningar och mer pengar till forskning som kan hjälpa till att stoppa klimatförändringar. Ett av syndikalismens traditionella krav i arbetskonflikter har i allra högsta grad återaktualiserats av klimatfrågan – kravet om meningsfulla arbeten. Just nu är det viktigare än någonsin att kräva inte bara bättre lön, schysstare arbetsmiljö och kortare arbetsdagar, men även meningsfulla arbeten, arbeten som skapar ett

reellt, användbart värde för samhället. Det gäller för alla arbetare i fossilbränsleindustrierna och för alla som får sin produktivitet och kreativitet kvävd i arbetslöshet och vuxendagis, eller på skitjobb som telemarketing och utdelning av gratistidningar.

Globalt sett är det viktigare än någonsin att vi lyckas samordna våra kamper och bygga en aktiv, äkta internationell solidaritet. Oavsett hur snabbt vi agerar och hur bra det går för oss som kämpande arbetare, har kapitalismen redan lyckats förstöra klimatet så mycket att vi kommer drabbas av

konsekvenserna under lång tid framöver. Miljontals människor kommer fördrivas från sina hem. Många av dem kommer att söka sig till västvärlden, till EU. Det är på hög tid att vi börjar bekämpa EU:s hänsynslösa gränsbevakning och börjar bygga strukturer för att stötta och beskydda flyktingar, oavsett om det är kapitalismens klimatförstörelse, dess resurskrig eller konsekvenserna av dess "omstruktureringsprogram" som tvingar folk på flykt. Samtidigt måste de företag och stater som tjänat på oljeutvinning, uranbrytning, gruvverksamhet och annan miljö- och klimatförstörande verksamhet i utvecklingsländer pressas till att kompensera invånarna i dessa länder för de skador som de har orsakat. **DA***

I många länder blev bilar närmast "inbyggda" i kapitalismen, så att städer och tillgång till tjänster förutsatte att alla ägde en bil.

Ordlista

Allmänningar – resurser som delas gemensamt av allmänheten. Betesmarker i jordbrukstrakter var ofta allmänningar som inte ägdes av någon men användes av alla hushåll med ömsesidig respekt.

Ombudsregimer – regeringar som kontrolleras av andra för att utföra något som av politiska skäl inte kan utföras direkt av det styrande landet. Ett exempel är USA:s användning av Egypten för tortyr av krigsfångar.

Explosionsmotor – en bensin- eller dieseldriven motor. petrokemiska industrin – den industri som sysslar med kemisk bearbetning av olja för att framställa plast eller andra produkter.

Utsläppstak – En högsta nivå för ett lands eller företags utsläpp av växthusgaser.

Utsläppskvoter – En viss mängd utsläpp som tilldelas ett land eller ett företag, som kan köpas och säljas som en vara på en marknad.

Kyotoprotokollet – det klimatavtal som slöts i Japan 2005, som innehåller beslut om utsläppskvoter med mera.

Grön teknologi/Grön Kapitalism – ett sätt att försöka lösa klimatkrisen utan att förändra kapitalismen. Utsläpp och nya metoder för energiförsörjning ska köpas och säljas på en marknad, på det sättet ska skattebetalare, arbetare och kunder betala klimatkrisen utan att kapitalisternas vinster hotas.

COP15 – Det toppmöte för världens politiker i Köpenhamn december 2009 som ska skapa nästa klimatavtal. (Ej avslutat vid pressläggning.)

Drönare/Drone – obemannad, fjärrstyrd robot, ofta i form av obemannade mini-flygplan. Används idag för att utföra spaning och bombattacker i Irak, Afghanistan, Pakistan.)

annons

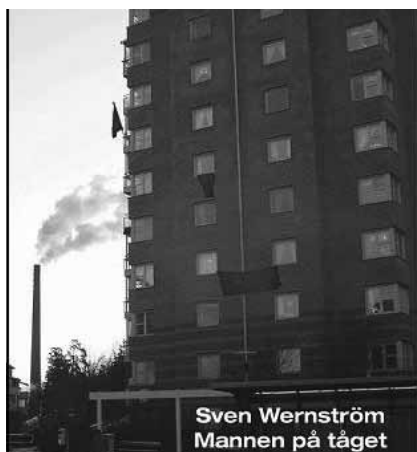
ÅRETS JULKLAPP!

Revolutionära filmismagneter

För 60 kronor får du åtta kylskåpsmagneter designade som 50-talsfilmisar och prydda av snygga revolutionärer. Den perfekta julklappen till polaren, partnern, dig själv eller varför inte till en nostalgisk förälder?

**BESTÄLL IDAG
PÅ DIREKTAKTION.SE!**

DIREKT★AUKTION

Mannen på tåget
Sven Wernström
Murbruk förlag 2009

Revolution i Sverige! Hur skulle den se ut, vad skulle hända och hur skulle människor agera? Det är ett viktigt och intressant ämne att skildra. I *Mannen på tåget*, som skrevs 1971 och som nu kommer i nyutgåva av Murbruk förlag, får vi i romanform läsa om hur en svensk revolution skulle kunna gestalta sig. Boken är på många sätt rätt tidsbunden, vilket dock inte gör den mindre intressant, viktig eller underhållande.

Den är till sitt språk och form en ungdomsbok, vilket gör den lättläst. Samtidigt har Wernström lyckats skriva en roman som alla kan läsa och ta till sig.

Jag måste dock tillstå att boken inte riktigt motsvarade mina förväntningar, vilket kanske inte är så konstigt med tanke på att dessa var väldigt högt ställda. Dock borde en roman om en svensk revolution kunna vara mer spännande och utgå från ett mer trovärdigt revolutionsförlopp. På det hela taget är dock *Mannen på tåget* helt klart att rekommendera. Den ger inspiration och ger läsaren ett perspektiv som minst sagt är sällsynt. Boken ger också läsaren information om grundläggande revolutionär teori på ett lättsmält sätt. Läs den själv och låna sen ut den till småsyskonet!

/Felix Dahl

Socialdemokraterna skriver historia
Åsa Linderborg
Atlas Akademi 2001

Socialdemokraterna skriver historia är ett historografiskt arbete, vilket innebär att det är historien om historieskrivningen som intresserar författaren. Som läsare får man följa med när Linderborg undersöker först och främst olika delar av socialdemokratins egna historieskrivning.

Boken är otroligt grundlig, propfull med fotnotter och alla slutsatser är mycket välgrundade i det undersökta materialet, allt detta är naturligt och bra för denna typ av bok då rör sig om en rent akademisk text. Boken skulle dock mått bra av att omarbetas för en bredare publik, eftersom ämnet och författarens slutsatser är angelägna.

En av de teser som Linderborg bevisar är att socialdemokratins tvärtom vad som brukar sägas - inte äger och aldrig ensamma har ägt makten över bilden över den svenska historien. Linderborg visar istället hur Socialdemokraterna har infogat sig i en klassisk borgerlig syn på historien, om än med självförhärlikande inslag. Författaren menar alltså att socialdemokratins aldrig varit så dominant med sin ideologi att de kunnat styra helt själva, man har tvärtom omhuldat den liberala ideologin och verkat inom borgerlighetens ideologiska och materiella ramar.

Är du intresserad av att lära dig mer om socialdemokratins dubbelspel och bedrägeri och i synnerhet i hur detta gestaltade sig i partiets in och uttävande propaganda är Linderborgs bok ett måste.

/Kim Jangfelt

Marknadsmyter
Daniel Ankarloo
Etc förlag 2009

Marknadsmyter granskar nyliberala påståenden på ett kritiskt sätt. Vi får följa författaren när han steg för steg går igenom vanliga utsagor; de som har blivit till sanningar och fundament för samhällsdebatten, men som författaren bevisar som falska.

Daniel Ankarloo lyckas otroligt bra med att smula sönder nyliberalers argumentation, och det på deras eget sätt. Han utgår nämligen gång på gång från de premisser nyliberalerna sätter upp (även om han påpekar att de är felaktiga) och bevisar att deras ekonomiska argument inte håller för en kritisk granskning, ens från deras egna perspektiv.

Boken innehåller rejäla mängder med statistik. Vilket kan vara trögt att tugga sig igenom. Samtidigt gör mängden av statistiska bevis att boken blir väldigt helgjuten och grundlig. *Marknadsmyter* är inget hafsverk med obelagda påståenden, utan en pedagogisk och heltäckande undersökning.

Boken är ett oundgängligt verktyg för den som vill krossa liberalens argumentation på dess egen planhalva, varken mer eller mindre.

/Kim Jangfelt

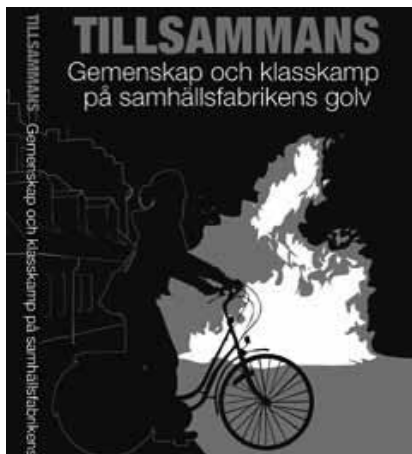
Historieboken

Annika Elmqvist mfl.
Ordfront (1978) 2009

Historieboken är en seriebok utgiven 1970, nu 30 år senare kommer den i ny upplaga. Boken ger en grundläggande marxistisk historiebetraktelse i serieformat och visar enkelt på hur samhällsstrukturer har förändrats av kamp från förtryckta i samhället. Boken skildrar Europa och Afrikas historia från medeltiden, främst kolonialismen och imperialismens framväxt och självständighetsrörelsernas kamp. Från medeltiden går boken igenom historien fram till socialdemokraternas kompromiss med kapitalet i Saltsjöbaden 1938 och slutar någon gång under 1900-talets mitt med koloniernas självständighetskrig. Därmed ger den en framtidsoptimism med hopp om en socialistisk revolution.

Boken för fram 68-vänternas pekpinnar med övertydlighet. Emellanåt blir det tröttsamt med den typiska vänsterattityden som genomsyrar boken. Historieboken är ändå lättläst och ger en snabb och underhållande socialistisk läsning.

/Johanna Hedlund

Tillsammans

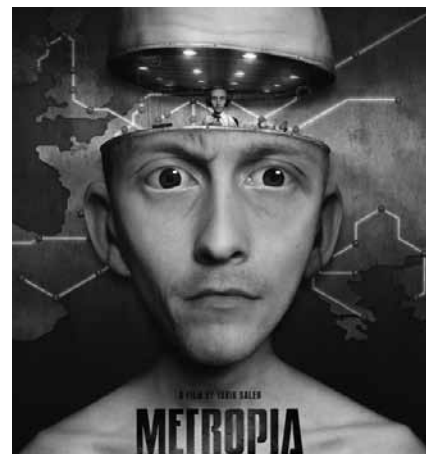
Gemenskap & klasskamp på
samhällsfabrikens golv
Kämpa Tillsammans!
Pluribus förlag 2009

Den kommunistiska studiegruppen Kämpa tillsammans! samlar i den här boken valda texter från mer än tio års tid som tidigare publicerats i tidningar, tidskrifter och på internet. Utgångspunkten för all teori är att arbetarklassens kamp är det viktigaste studieobjektet om man vill förstå samhälllig förändring.

Det mest intressanta med boken är att den utgör en del i en historieskrivning över den autonoma vänsterns utveckling, en rörelse som förändrats mycket sedan toppmötet i Göteborg 2001. I det avseendet är nästan de tidigaste texterna de mest intressanta. I dem blir det väldigt tydligt vilket brott med den gängse aktivistmiljön som arbetsplatskampen innebar i slutet av 1990-talet.

Ett begrepp som gör att Kämpa tillsammans sticker ut är ansiktslös mostånd. Det är ett försök att fänga upp de små, partikulära kamperna som hela tiden pågår på alla arbetsplatskamper: som att gå hem tidigare utan att stämpla, sno med sig saker hem eller kanske ta mindre fighter med chefen om rastens längd och därigenom stärka arbetarkollektivet. De sticker inte ut för att de erkänner att detta händer, utan för att de verkligen tillskriver det en avgörande roll i klasskampen då det utgör ett arbetarnas motstånd mot att vara arbetare, mot att underordnas kapitalet. Det är vad de ser som kommunismen som rörelse.

/Gustav Ingman

Metropia

Regi: Tarik Saleh
2009

Metropia är en svensk film som är gjord med animerade fotografier, något som först känns platt och stelt men det intrycket försvinner mycket snabbt. Filmen utspelar sig i en mörk framtid när Europas tunnelbanenät byggts samman till en enorm underjordisk värld. Huvudpersonen Roger bor i Stockholmsförorten Högdalen och cyklar till jobbet, han är övertygad om att han blir övervakad i tunnelbanan. En dag är cykeln sönderslagen och Roger tvingas ta sig ner i tunnelarna, men på vägen till jobbet upptäcker han sanningen om övervakningen, han är inte bara paranoid!

Filmen är snygg, spännande och har en mörk, underjordisk stämning som passar perfekt. Tyvärr är historien lite förutsägbar, vad är egentligen skillnaden mellan Metropia och den värld vi redan lever i? Inom några år kommer robotflygplan övervaka EU:s gränser, FRA signalspanar i våra mail och i somras beslutades om att militär ska kunna sättas in mot de europeiska befolkningarna vid behov. Metropia är en fantasi, men handlar så klart lika mycket om hur vår egen värld ser ut. Kanske öppnar Metropia någons ögon för hur kontrollerade vi egentligen är, men för mig räckte det med att se The Matrix. Därför ger jag filmen en fyra – perfekt stämning, lite förutsägbar handling men definitivt sevärd.

/Axel Gagge

Slut på fina ord...

Hip hop-gruppen Labyrint blev nationellt uppmärksammad när de skulle spela på Reclaim Rosengård. Själva kommer de från Uppsalaförorten Gottsunda som under hösten hamnat i medias blickfång sedan ungdomar vid flera tillfällen hamnat i sammandrabbningar med polisen. Direkt Aktion har träffat Labyrint för att tala om musiken, förorten och våldsamheterna som präglar de svenska miljonprogrammen.

Text: Julia Andersson

För snart tre år sedan lades låten *Vår betong* ut på Youtube. Sedan dess har den hunnit gå varm på fritidsgårdar, i mp3-spelare och mobiltelefoner runt om i landet. Den raka texten som beskriver området där alla hus ser likadana ut är lätt att känna igen sig i. I kombination med tung baktakt ger det vad skaparna själva kallar "betongreggae" och det går hem. I samarbete med sajten whoa.nu och producenten Masse från The Salazar Brothers släpptes låten *Fingrarna i luften* med tillhörande video på Internet i juni i år. Gruppen bakom musikkonceptet, Labyrint Collective, utgör idag en stor del av den svenska samtida hiphopscenen. Som de själva skriver i *Fingrarna i luften*; "Vi har det som folk har saknat, hiphop reggae dancehall direkt från gatan".

Kollektivet har gjort gemensamma produktioner under namnet Labyrint sedan ett par år tillbaka. AKI, Jacco, Dajanko och SAI har sysslat med musik "sedan tidernas begynnelse" och Labyrint startade som en barndomsgrej. Kollektivmedlemmarna har samarbetat med en rad andra aktuella svenska hiphopartister såsom Stor (Ayla), Carlito, Kartellen och Mohammed Ali. "Vissa vill förmedla en viss stil. Vi vill förmedla oss själva" säger Jacco och beskriver Labyrint som ett gäng vänner som gör musik tillsammans, blandar stilar och utbyter erfarenheter.

Jag träffar dem på hemmaplan, utanför en pizzeria i stadsdelen Gottsunda i södra Uppsala. Gottsunda byggdes på 70-talet som en del i det så kallade miljonprogrammet. Stadsdelen ligger insprängd mellan två villaområden där man kan hitta några av Uppsalas högst taxerade fastigheter. Gottsunda har sedan länge haft en stämpel på sig som problemområde. Åtskilliga projekt som handlat om allt från förebyggande av kriminalitet hos ungdomar till att fördubbla antalet gatlyktor i stadsdelen har genomförts, samtidigt som socialtjänst och polis länge gått ut hårt mot området och dess invånare. Den senaste tidens stridigheter mellan ungdomar och polis runt om i landet har även blossat upp i Gottsunda. När intervjun görs är det bara några dagar sedan ett tiotal ungdomar greps i sina hem

misstänkta för att ha eldat bilar och kastat sten mot poliser en månad tidigare. Både ungdomar och föräldrar vittnar om polisens ytterst tveksamma agerande, allt från misshandel av oskyldiga till spontana visitationer på fritidsgården utförda av kravallutrustad polis. Polisen själva talar om självförsvar. Ord står mot ord, som vanligt.

Utanför pizzerian kör civilpoliser och patrullbilar i skytteltrafik och kryper förbi grupper av ungdomar som samlas i gathörnen. Nattvandring möts och hälsar glatt på varandra under skenet från gatlyktorna. Labyrintmedlemmarna tror att anledningen till konflikten mellan polis och ungdomar till stor del bottnar i ren frustration. "Vår musik har inte startat något av det här, men det ger ungdomarna bekräftelse på att dom inte är helt dumma i huvudet som reagerar, för någonting är fel., säger Jacco. "Många tror inte att det är något som är fel i Sverige. Man måste berätta om det för att komma någonstans med problemet." Inte bara polisen har utsatts för stenkastning, utan även bussar och ambulanser. Det känns "fucked up" och AKI tror att det rör sig om busungar, att frustrationen ibland går över styr. Men det känns ändå som att reaktionerna från, inte bara ungdomar, utan även föräldrar visar för polisen att de inte kan göra hur de vill och det är positivt. "De har kommit undan med det här alldeles för länge. Det var fan nästan värre när vi var små" säger Dajanko. "Jag blir skitirriterad när jag läser hon Nyamko Sabunis kommentarer om det här. Det får mig som är vuxen karl att flippa, får mig att vilja gå ut och kasta sten på folk så hon fattar. Hon kan inte säga så där. Jag har krigat hela livet för att mina föräldrar ska ha det bra, det är många som lever så. Våra föräldrar kommer hit, sliter ut sig utan att ens få en klapp på axeln. Vad är tacken för det? Jag har slut på fina ord."

På frågan om en nyckel till lösningen på problemet dyker orden dialog och förståelse upp. Förståelsen kan man försöka bygga upp, sedan inleda en dialog med makthavarna, men i slutändan är det upp till dem och polisen. Om inget görs tror Dajanko "att det kommer bli som i Rosengård, det är fan på

Sydsvenskan hörde av sig till Labyrint efter deras inställda spelning på Reclaim Rosengård. Labyrint svarade med ett brev som SDS bara citerade några ord av. DA publicerar här hela brevet!

Hej!

Vi uppträdde inte igår pga att det kändes fel att uppträda när vi såg att dom inte hade området med sig. Vi trodde att det var en demonstration som rosengårdsborna var med på, men efter att vi gått en runda i området märkte vi att även om många höll med hundratrakasserier, var det långt från alla som var med på att vänsteraktivisterna, skulle komma dit.. Jag tycker själv det var synd att dom inte förberett bättre och inte kontaktat dom äldre i området och gången som styr där och fått med dom på manifestationen. Dessutom var det inte så smart att ta det på ramadan. Annars tror jag många håller med mycket av det dom säger, problemet blir bara när det kommer folk utifrån som ska göra kaos i området där ändå många barnfamiljer bor. Vi ville uppträda när dom kontaktade oss för det verkade vara för en god sak, men när vi var där märkte vi att det var konflikter mellan dom boende i rosengård och att det var väldigt känsligt så vi bestämde oss för att tacka nej. Även fast vi ville spela för ungdomarna där så valde vi att skjuta upp det till en annan gång då dom boende i området bjuder dit oss. Vi stannade i området till sent på natten och umgicks där med folket och märkte att ilskan finns där. Det är inte bara AFA. På natten var det ungdomar från rosengård som attackerade poliser så det bevisar att problemet finns i området. Jag tror tanken dom hade när dom anordnade grejen var god, men dom gjorde ett stort misstag när dom planerar en aktion för ett område utan att ha folket därifrån med sig hundra procent. Men vi kommer till rosengård under helt andra former nästa gång och gör en galen show...

/AKI

gränsen till apartheid där". Stämningen känns lite tryckt. "Det känns svårt att göra en förändring här, eftersom hela världen verkar gå efter samma system – de som har och de som inte har." menar AKI. Att det inte är något nytt som dykt upp det senaste månaderna är alla överens om. Reaktionen är sen, men efterlängtat Ibland slår den fel, men överlag är det samma reaktion överallt, helt rätt och helt naturlig. Jacco tillägger med saklig ton "Ifall poliserna bodde här skulle de nog reagera likadant själva."

Ibland händer det att Labyrints lyssnare misstolkar budskapet i musiken och det kan kännas tungt tycker textförfattarna. De tror att anledningen är att det är så lätt att känna igen sig i texterna och kanske också känna att det som skrivs uppmuntras och förhålligast, men det är inte alls syftet. Ibland

när gruppen har spelningar kommer det fram ungdomar för att visa vem som är värst, häftigast eller farligast i gänget, vilket gruppen menar är ett bra exempel på hur musiken kan missuppfattas. Samtidigt menar de att den vardag och verklighet som beskrivs i texterna inte är överdriven, snarare nedtonad. Labyrint försöker "ta skiten och göra något positivt av den", vilket man får lov att säga att de lyckats med. Att särskilt ungdomarna i Gottsunda tar till sig de tunga låtarna som beskriver deras stadsdel råder ingen tvekan om. Medlemmarna får skaka hand, posera framför mobilkameror och kanske lägga en vers eller två i förbifarten. "För det är här där vi bor, mitt i Sveriges betongmiljonprogram, och vi försöker hålla ihop, en för alla yo och alla för varann." **DA***

Krönikan: För 20 år sen

I år är det som bekant 20 år sedan Berlinmuren föll, vilket har firats med pompa och ståt i hela Europa. Även svenska tryckare på alla fronter sluter upp för att lyfta på hatten för hjältemodet, demokratin, rättvisan och alla andra ljuva begrepp som kan kopplas till händelsen. Men som så ofta i den offentliga debatten får sakliga argument stryka på foten för pajkastning och raljerande, och inte oväntat är det landets högerpopulister som har den tvivelaktiga äran att skrika högst.

Berlinmuren har blivit en modern McCarthyistisk ikon som våldsamt appliceras på allt med vänstertendenser. Eller snarare, allt som inte är fundamentalistiskt mörkblått. Mona Sahlin är Berlinmuren, Apoteket är Berlinmuren, Konstfack vete sjutton om inte till och med de byggde Berlinmuren. Precis vad som helst som närmar sig någon slags kollektivism ses som enfaldigt och daterat. Murens fall är marknadens slutgiltiga seger över socialismen, rebellernas utplåning av Rymdimperiet, den goda sidans triumf över den onda, och nu ska vi allihopa skåla i Coca-Cola.

Frågan är om det är så enkelt. Svaret är naturligtvis nej, för Berlinmuren var aldrig Dödsstjärnan. Visserligen får dagens lyckliga östeuropéer äta på McDonald's alla dagar i veckan om de så vill, men i gengäld har de slungats in i ett tillstånd av kapitalistisk förvirring, där arbetslöshet och fattigdom hör till vardagen. Samtidigt upprätthåller samma kapitalism den av högern allmänt hyllade muren på Västbanken, och det står klart att friheten man påstår sig eftersträva är en högst selektiv sådan. Den gäller inte folket. Den gäller marknaden.

Östtyskland var en totalitär stat och som alla sådana dömd att misslyckas, men dess förvridna tolkning av rättvisa är inte det enda socialistiska alternativet. Oavsett vad högern vill göra gällande står inte kampen mellan fri marknad och diktatur, utan om folkets rätt till självbestämmande. Så länge den mentala muren som hindrar etablissemangen från att se kapitalismens nackdelar är starkare än all betong i världen kommer vi aldrig att nå dit. **DA***

/Rebecka Ahlberg

Månadens marshora ♥

— Mao Tse Tung!

Gå med i det syndikalistiska facket

Bilda en stridbar sektion på din arbetsplats

SAC är det fackliga alternativet för dig som vill att facket ska vara en kamporganisation på arbetsplatserna. SAC är öppen för alla arbetare, oberoende av yrke eller bransch.

Alla kan gå med i SAC, förutom chefer som innehar en sådan arbetsledande position att de hamnar i konflikt med SACs syfte och målsättningar som facklig kamporganisation.

Även arbetslösa och studerande är välkomna som medlemmar, samt egen företagare utan anställda.

>> Välj en fackförening med tilltro till vår kollektiva styrka på jobbet.

>> Välj en fackförening som behåller initiativet på arbetsplatsen, istället för att förlita sig på ombudsmän, politiker eller domstolar.

>> Välj en fackförening där medlemmarna bestämmer och röstar i alla avgörande frågor.

>> Välj en fackförening med lokal strejkrätt.

www.sac.se

Vi är SUF!

Självorganisering

SUF väljer inte alltid traditionella politiska metoder när vi agerar. Vi har inget förtroende för att andra, politiker, fackpampar eller chefer, ska kunna bidra till den förändring vi vill åstadkomma. Därför struntar vi i dem och agerar direkt. Politik är inget som befinner sig långt bort bland maktens boningar, i styrelserummen och i riksdagen. Tvärtom är politik något som befinner sig mitt ibland oss, de vanliga arbetande, verksamma människorna, och påverkar oss varje timme, minut och sekund.

Vi tror att solidariteten mellan människor måste byggas direkt, det är ingenting som ett partiprogram eller politiker kan skapa uppfifrån.

Direkt aktion

Insikten om att det är vi själva som måste stå för förändringen, att ingen kan göra det åt oss, har skapat en kampmetod vi kallar för direkt aktion – handling utan ombud. Direkt aktion är insikten om att vi kan förändra samhället själva. Vi behöver inga politiker som gör det åt oss, som aldrig kommer att göra det åt oss. Vi behöver inga fackpampar som ser till att driva våra intressen eftersom det ytterst vilar på oss att försvara dem. Våra ombud gör oss passiva och får oss att glömma att det är vi som bestämmer och att det är våra liv det handlar om.

Kamp för förändring

Vi verkar genom att försöka hindra och offensivt driva tillbaka utnyttjandet av unga arbetande och studerande människor lokalt och i stor skala. Vi strejkar i skolor och på arbetsplatser, vi släcker ner hemsidor, genomför blockader och utomparlamentariska aktioner, vi affischerar, delar flygblad och sprider propaganda på Internet, ofta i form av rikstäckande kampanjer. Vi organiserar fler unga människor för att sprida aktiviteten.

Vår uppmaning till dig som är ung och trött på att leva i det här förbannade klassamhället är: sörj inte, organisera dig!

Här finns vi

SUF Arboga/
Köping
SUF Göteborg
SUF Jönköping
SUF Kalmar
SUF Karlshamn
SUF Karlstad
SUF Kristianstad

SUF Kramfors
SUF Lidköping
SUF Linköping
SUF Lund
SUF Malmö
SUF Norrköping
SUF Nyköping
SUF Simrishamn

SUF Stockholm
SUF Sundsvall
SUF Uppsala
SUF Västerås
SUF Växjö
SUF Östersund
ÖSUK (Örebro Syndika-
listiska Ungdomsklubb)

www.suf.cc